

Slutspil om OK 2015

250 tillidsfolk til stormøde endevendte OK-forliget forud for urafstemningen – har du stemt?

7/2015

27. MARTS

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

Annoncer

Sendes til redaktionen@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på www.socialpaedagogen.dk/annoncer

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 9/2015, der udkommer den 24. april, er mandag den 13. april kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til 10/2015 er den 27. april kl. 12.
For tekstsiderannoncer er deadline til 9/2015 onsdag den 8. april.

Redaktionen af 7/2015 er afsluttet den 19.3.2015

Abonnement

Abonnementspris 2015:
969,00 kr. inkl. moms (24 numre)
Løssalg: 48,00 kr. + porto

Oplag

43.445 i perioden
1.7.13-30.6.14

Produktion

Datagraf Communications A/S, Aarhus

Forsidefoto

Nils Lund Pedersen

KOMMENTAR

Vi kan som fagprofessionelle simpelthen ikke acceptere, at det skal have så alvorlige konsekvenser at have en psykisk lidelse

Danmarks største ulighed

Af Marie Sonne
Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Kvinder og mænd med indgribende psykiske lidelser lever henholdsvis 15 og 20 år kortere end den øvrige danske befolkning. Denne overdødelighed tegner sig som en af de absolut største ulighedsudfordringer i det danske social- og sundhedsvæsen. Når vi taler om overdødeligheden i psykiatrien, er det ofte medicinen, selvmord og genetiske sammenhænge mellem psykiske lidelser og somatiske sygdomme, der får skylden – men det er ikke hele sandheden.

Den væsentligste del af overdødeligheden skyldes somatiske lidelser. Mennesker med psykiske lidelser har større sygelighed i form af højere forekomst af hjerte-kar-sygdomme, diabetes, overvægt, infektionssygdomme og kræft sammenlignet med resten af befolkningen. De har oftere risiko for at udvikle somatiske sygdomme som følge af livsstilsfaktorer som dårlige kostvaner, tobaksrygning, begrænset fysisk aktivitet, ensomhed og eksklusion. Det er et faktum, at psykiatribrugere oftere har ikke-opdagede somatiske sygdomme, simpelthen fordi symptomer ikke tages alvorligt, da man tolker, at symptomerne har en relation til den psykiske sygdom. Det viser sig også, at fx hjerte-kar-sygdomme oftere underbehandles, hvis man er i behandling for en psykisk lidelse.

Jeg har som forbunds næstformand såvel som socialpædagog ansat i psykiatrien fulgt områdets udvikling og ikke mindst psykiatribrugernes situation tæt. Og jeg må sige, at det er på høje tid, at vi sætter kvalificeret ind med de rette virksomme værktøjer. Vi kan som fagprofessionelle simpelthen ikke acceptere, at det skal have så alvorlige konsekvenser at have en psykisk lidelse. Specielt ikke når vi kan se, at det er muligt knække kurven.

Vi har tilbud, som har gjort det – med kraftig reduktion af brugen af medicin og opdagelse af somatiske sygdomme – blot ved at iværksætte et sundhedstjek, hvor alle involverede parter omkring en borger taler sammen. Vi kan også se flotte eksempler på anvendelsen af motion, idræt og sundere kost som en del af hverdagen på bosteder og høre socialpædagoger, der i den sammenhæng siger: 'Det er utroligt, at vi ikke har gjort det før. Det er nemt og det er sjovt'.

Jeg er sikker på, at vi kan medvirke til at skubbe udviklingen i den rigtige retning. Lokalt skal vi medvirke med visionær udvikling af vores tilbud, så borgerne støttes til at leve sundere, bedre og længere. På de lidt større linjer skal vi markere vores synspunkter og positive resultater over for de rette parter. Fx tager jeg i næste uge til et arrangement i Sundhedsstyrelsen, hvor der skal kickstartes satspuljeprojekter i otte kommuner med fokus på sundhedsfremme i psykiatrien. Jeg skal bidrage med et oplæg og sidde med i en paneldebatt, hvor jeg vil insistere på forandring og invitere til samarbejde.

Vi må i arbejdstøjet, simpelthen fordi socialpædagoger har meget at byde ind med i forhold til sundhedsfremme i psykiatrien.

INDHOLD

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

04 OK 2015

Forhandlingerne er slut, og forligene er skrevet under. Nu taler medlemmerne. Slutspillet om OK 2015 er i gang, og forligsteksten blev gransket og gennemgået af 250 tillidsfolk på et stormøde i Odense. Her var der masser af ros til den solide reallønstigning, til de styrkede kompetencefonde, arbejdsmiljøprojektet og flere andre dele af aftalen. Men der var også ris til elementer i forliget som fx omlægningen af ulempetillægget på døgnområdet. Læs reportagen fra fremlæggelsen af OK-aftalerne og fra debatten på mødet, der sluttede med en kraftig opfordring til både de fremmødte tillidsfolk og alle andre medlemmer: Stem! Det er vigtigt både for demokratiet og for forbundets legitimitet udadtil, at stemmeprocenten kommer markant op, lød det

04 Ingen mørke skyer her

09 32 spørgsmål til OK-aftalen

12 Der blev jo forhandlet...

14 Stemmeprocenten skal op

15 VALGTEST
Hvem er din kandidat?

04

ILLUSTRATION: LOUISE THRAANE-JENSEN

16 FAGFESTIVAL

Man tager kommunens socialpædagogiske arbejdspladser og giver dem til opgave at fortælle kolleger og fagfæller i kommunens andre tilbud om, hvad de arbejder med i praksis, hvordan de gør det, og hvorfor de har valgt at gøre det på den måde – og så har man en fagfestival. Socialpædago-gen var med, da Viborg Kommune havde samlet socialpædagoger og andre faggrupper til en dag, hvor der stod praksisfortælling, faglig refleksion og vidensdeling på programmet

16 På speeddating med sit fag

20 PÅRØRENDE

Hvordan fortæller man en dreng på fem år, at hans mor vil dø i løbet af få dage? Det spurgte faren til drengen om, da hans kone blev indlagt på palliativ afdeling – og den, der hjalp ham med at finde svaret, var socialpædagog Gitte Frydendal Stark. Hun er normalt ansat på en af Rigshospitalets børneklivker, men har i et år været tilknyttet to udviklingsprojekter i Region Hovedstaden, der har haft som mål at sikre større fokus på børn og unge med alvorligt syge forældre – børn, der ellers ofte bliver glemt

20 At se de oversete børn

24 LÆSERBREV

25 BRUGERUNDERSØGELSE
Kritik af tilbud til stofmisbrugere

26 SOCIALPOLITIK
Uenighed om tvangsadoptioner

28 HANDICAPPEDE
12 millioner til sundhed

28 UNDERSØGELSE
Ledere langer ud efter love og regler

OK 2015

Ingen mørke skyer her

Udsigten til en reallønsstigning og den nye arbejdstidsaftale fyldte mest, da formand Benny Andersen og næstformand Verne Pedersen præsenterede OK-forligene for 250 tillidsfolk på stormødet i Odense

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Det var en af de der formiddage med høj blå martshimmel og forårssol, hvor man som ikke-ryger kan blive voldsomt misundelig over rygernes automatiserede syv-otte minutters pauser ude i det fri. Og en formiddag, hvor vejret er en foræring, når man som forbundsformand skal byde ca. 250 tillidsfolk fra hele landet velkommen til Odense og til stormøde om en ny overenskomst, som man er godt tilfreds med:

– Det er forår derude, og det, vi præsenterer her i dag, vil ikke få mørke skyer til at sænke sig, lød det således fra Benny Andersen, da han indledte mødet.

På lærredet bag ham afslørede den første, indledende power point-slide dog, at vejen til stormødet ikke har været helt så enkel, som solskinet uden for kunne forlede en til at tro.

‘Komplicerede forhandlinger. Et enkelt, sammenhængende og godt resultat’, lød teksten, og

den indledende konstatering hentyder til, at det har taget mange lange møder og nætter at få tingene til at hænge sammen – men ‘det har været umagen værd’, sagde Benny Andersen, mens han skridtede scenen af:

– Det har været en ny situation på mange måder. Det nye Forhandlingsfællesskabet har stået sin prøve trods interne gnidninger, konstaterede han og pegede på, at den skepsis, som mange på baggrund af lærerkonflikten for to år siden nærrede forud forhandlingerne, er blevet gjort til skamme.

– ‘Hvem bliver de næste’, var der mange, der gik og spurgte. Sådan har jeg aldrig troet, det ville gå, men lige nu er det helt lige meget, hvem der fik ret. Jeg er bare glad for, at vi har fået en fornuftig aftale, sagde Socialpædagogernes formand.

En reel fremgang

– Jeg er glad for, at vi ikke som i 2011 og 2013 står med et resultat, der betyder reallønsnedgang, men at vi har sikret en fremgang. Det trænger vi til, det er nødvendigt, og det fortjener vi. Og så er der arbejdstidsaftalen – det er faktisk stort at have været med til at lave en helt ny aftale – for første gang siden 1981 – og en aftale, som vi har god grund til at være tilfreds med, sagde han.

Derefter gennemgik han og næstformand Verne Pedersen resultaterne på de enkelte områder, men Benny Andersen startede med at understrege, at forligene skal ses som en helhed:

– Det er vigtigt at se det som et sammenhængende resultat: Hvis ikke vi i den store generelle aftale havde sikret en reallønsfremgang, havde vi ikke kunnet lave den nye arbejdstidsaftale, sagde han.

De generelle lønstigninger udgør på KL-området 5,42 pct. over de tre år, mens den i regionerne bliver på 5,39 pct. – begge dele inkl. udmøntning fra reguleringsordningen. Stigningerne sker i seks omgange hhv. 1. april og 1. oktober i 2015, 2016 og 2017.

Når tallene er marginalt forskellige i kommuner og regioner, skyldes det forskelle i lønglidningen – altså den del af lønstigningerne, som ikke har noget at gøre med det, der er aftalt i overens-

Diskuter på facebook

Har du stemt om overenskomsten?

Hvorfor / hvorfor ikke? Hvad tror du, der skal til for at få flere til at stemme?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Vi har kunnet overbevise KL om, at det for vores medlemmer med det arbejde, de har, er rigtig, rigtig vigtigt med frihed – også selvom de andre grupper har valgt anderledes

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

komsterne – men det plejer at give det samme i sidste ende, sagde han.

På statens område er der aftalt stigninger på 4,5 pct., men oven i det kommer evt. udmøntning fra reguleringsordningen samt en reststigning, der udgør i alt 0,7 pct. om året. Dertil sker der en forhøjelse af den såkaldte minipension.

Med de forventede prisstigninger i de tre år, overenskomstaftalen løber, er der udsigt til en reel reallønsfremgang, påpegede Benny Andersen.

Ikke retfærdig regulering

Og så kom han til et punkt, hvor han mente, at der var nogle sorte skyer på den ellers så klare OK-himmel: reguleringsordningen.

Den hidtidige ordning har eksisteret siden 1987 og har betydet, at lønningerne på det offentlige område automatisk har fulgt lønningerne på det private område, sådan så de offentlige lønninger steg eller faldt med 80 pct. af reguleringen på det private område. Den bliver nu afløst af en ny ordning med det mundrette navn 'Reguleringsordningen og privatlønsværnet'.

Det betyder, at lønstigninger på det private område fortsat udløser offentlige stigninger, der svarede til 80 pct. af de private – dog sådan at den stigning, der evt. ville komme pr. 1. oktober 2016, er suspenderet.

Og som noget nyt betyder privatlønsværnet, at et evt. lønfald i det private skal modsvares af et 100 pct. tilsvarende fald i de offentlige lønninger.

– Det er jo ikke retfærdigt med den skævhed – men det var en meget bunden opgave, som Finansministeriet havde givet kommuner og regioner, så der var ikke noget at stille op, sagde Benny Andersen med henvisning til, at privatlønsværnet var en del af den generelle statslige aftale, der blev indgået som den første og har

fungeret som ministeriets vink med en vognstang til de kommunale og regionale arbejdsgivere.

Modparten flyttet

Og så handlede det om det, som på forhånd havde fyldt mest i debatten og forhåndsbekymringerne – og som også kommer til at fylde en hel del i den resterende part af denne artikel: arbejdstidsaftalen på det kommunale døgnområde.

Ikke mindst 37/3-reglen har været i fokus. Reglen betyder kort fortalt, at man optjener tre timers afspadsring for hver 37 timers vagt, man har, der begynder efter kl. 14 og strækker sig ud over kl. 17.

Reglen er unik for det socialpædagogiske område. På sundheds- og SOSU-området blev den tilbage i 2002 erstattet af betaling i kroner og øre. Allerede i forbindelse med OK 2011 blev der taget hul på emnet, og i de fire år siden er arbejdstiden blevet drøftet mellem parterne i en arbejdsgruppe.

– Nu var det var et hovedkrav fra KL, at der skulle ske en harmonisering og forenkling af arbejdstidsaftalen – og det var sådan set ok med os. Blot kunne man jo godt frygte, at en harmonisering ville ske ud fra laveste fællesnævner, konstaterede Benny Andersen.

– Vi har mødt ærlige, men beslutsomme arbejdsgivere – men jeg må også sige, at de har været lydhøre, og jeg har i min tid ikke før oplevet, at vi har kunnet flytte modparten så meget. KL lagde jo ud med fx at ville have 12 timers vagter, have flyttet tidspunktet for ulempe tillæg fra kl. 17 til 18 og have varslet for indkaldelse i arbejdsfrie dage sat ned fra fire uger til fire dage – nogle for os helt uacceptable krav, konstaterede Benny Andersen.

– Men vi har kunnet overbevise KL om, at det for vores medlemmer med det arbejde, de har, er rigtig, rigtig vigtigt med frihed – også selvom de andre grupper har valgt anderledes, sagde han.

Den nye aftale betyder, at der fortsat optjenes afspadsring for timer efter kl. 17 efter samme princip som nu – altså tre timers afspadsring for 37 timers arbejde. Timerne mellem kl. 14 og 17 udløser ikke længere afspadsring – men til gengæld er optjeningen efter kl. 17 nu ikke længere betinget af, hvornår ens vagt starter.

Klare regler

Næstformand Verne Pedersen skitserede herefter de øvrige dele af arbejdstidsaftalen, og hun startede med at betegne den nye aftale som mere logisk, mere sammenhængende og ganske enkelt lettere at forstå.

– Den indeholder nye og klarere regler for arbejdstidsplanlægningen, og det betyder bl.a., at man skal have sin vagtplan mindst fire uger, før

De fem vigtigste elementer

- Generelle lønstigninger, der sikrer reallønsfremgang.
- Nye, enklere og bedre arbejdstidsregler på det kommunale område og forbedrede regler på det regionale.
- Forbedrede muligheder for kompetenceudvikling: Flere penge på det kommunale område og en nyoprettet kompetencefond i regionerne.
- Fælles fokus på arbejdsmiljø og faglighed.
- Pensions- eller lønforbedring til de grupper, der ikke er omfattet af arbejdstidsaftalen.

den træder i kraft, og at vagtplanen skal være på mindst fire uger, sagde hun.

Et gammelt krav fra Socialpædagogerne er også blevet indfriet, idet juleaftensdag med den nye aftale bliver en søgnehellidag, så normen for alle i december bliver nedskrevet med 7,4 timer.

Og ikke mindst står der i forordet – eller præambelen, som det hedder – til den nye aftale, at der lokalt skal aftales nogle principper for arbejdstidsplanlægningen:

– Det synes vi er ret epokegørende. Og det er noget, der, hvis det bliver brugt rigtigt, kan blive meget afgørende ude på arbejdspladserne. Og det bliver en vigtig opgave for jer som tillidsfolk, sagde Verne Pedersen til TR-forsamlingen.

Og så pegede hun på noget, der i den efterfølgende debat (se næste artikel) for nogle af de fremmødte TR'er var en lille mørk sky på den ellers så klare himmel: At ulempetillægget efter kl. 17 med den nye aftale ydes som et procentuelt tillæg og ikke længere som et kronetillæg. Tillægget stiger med ca. 25 pct. – det betyder for en socialpædagog på gennemsnitsløn en stigning fra 24,04 kr. til 29,50 pr. time.

Prisen værd

Alting har en pris – således også en arbejdstidsaftale. Stort set alle de midler – 0,4 pct. af den samlede lønsum – der var afsat til Socialpædagogerne egne forhandlinger med KL om 'den store socialpædagog-overenskomst' er brugt på den nye arbejdstidsaftale.

– Den gode arbejdstidsaftale koster, og der har vi måtte træffe et valg. Vi kunne have lavet en dårligere aftale med lavere tillæg osv., men vi valgte at betale prisen og få en ordentlig og holdbar aftale, sagde Benny Andersen.

I kroner og øre har den nye aftale kostet 45 mio. kr. De 33 mio. kommer fra de 0,4 pct. – de resterende 12 mio. kommer fra en skævvridning i det store generelle forlig, hvor de øvrige parter

i Forhandlingsfællesskabet godt kunne se, at der var brug nogle midler til at få bl.a. Socialpædagogerne aftale til at gå op.

I det samlede regnestykke er der også taget højde for de socialpædagoger, der står til at miste penge på den nye 37/3-regel: Et såkaldt protokolat om løngaranti fungerer som ekstra sikkerhed for socialpædagoger, der fx har optjent mange 37/3-timer mellem kl. 14 og 17 eller har haft mange vagter natten til mandag.

Desuden forhøjes de faste årlige ulempetillæg med 500 kr. til hhv. 15.900 og 26.500 kr. Det kommer bl.a. til at berøre hjemmevejlederne.

Så meget i gennemgangen om den kommunale aftale. På det regionale område havde hverken arbejdsgiverne eller Socialpædagogerne stillet nogle krav om arbejdstiderne, så her er det næsten business as usual. Dog bliver juleaftensdag også her at regne som en søgnehellidag, ligesom

Nemt at stemme

Ved denne overenskomstfornyelse er det blevet endnu nemmere at stemme, da afstemningen foregår elektronisk og fx kan klares med en mobiltelefon.

Det er næsten alle medlemmer, der kan stemme – undtaget er pensionister, efterlønnere, visse studerende og passive medlemmer.

Efter planen skal alle stemmeberettigede nu enten have fået en personlig mail eller et personligt brev, der fungerer som elektronisk stemmeseddel.

Hvis du er stemmeberettiget og ikke har fået din 'stemmeseddel,' kan du ringe på hotline 6040 6620 eller sende en mail til valg@stralfors.dk

Læs mere om afstemningen på www.sl.dk/urafstemning. Fristen er 29. marts.

Balancen mellem arbejdsliv, fritidsliv og familieliv er i orden, og det er også derfor, at vores hovedbestyrelse enstemmigt har anbefalet medlemmerne at stemme ja

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

17-06-tillægget nu bliver pensionsgivende – til at starte med med 3 pct.

Mere kompetencefond

Forbundsformand Benny Andersen lukkede præsentationen af resultaterne med først at fortælle om de to kompetencefonde, der er aftalt på hhv. det kommunale og det regionale område.

På KL-området vil der være ca. 20 mio. kr. i fonden over OK-perioden – det betyder en videreførelse af fonden med en forhøjelse af det årlige beløb.

Og så er der, som Socialpædagogerne også gik efter, aftalt en fond på det regionale område, hvor der er afsat 4 mio. kr. – det svarer stort til den kommunale fond, hvis man ser på antallet af socialpædagoger på de to områder.

Egentlig træder aftalen om de to kompetencefonde først i kraft fra 1. april næste år, men det prøver forbundet at lave om på, fortalte Benny Andersen:

– Vi synes, at det ville være ærgerligt med en pause nu på det kommunale område, ligesom det ville være ærgerligt først at starte på det regionale område om et år, så vi taler med arbejdsgiverne om det, sagde han – men understregede, at han ikke kunne sige, hvordan det vil ende.

Pension med mere

For de grupper, der ikke er omfattet af arbejdstidsaftalen, har de 0,4 pct., der var afsat til organisationernes egne forhandlinger, været til rådighed

– og stort set hele vejen rundt er de blevet brugt til forbedringer af pensionen, forklarede Benny Andersen. Det gælder for lederne, PFF'erne (pædagoger på det dagbehandlende område) og pædagoger i særlige stillinger.

De studerende har fået de 0,4 pct. lagt oven i de generelle lønstigninger, mens lærerne har fået pengene som en forhøjelse af grundlønnen. Samtidig er lærernes aftale omfattet af en aftale om nogle anbefalinger ift. arbejdstid og forberedelse.

Benny Andersen fremhævede også tre projekter, der er aftalt til afvikling i OK-perioden:

I Forhandlingsfællesskabets regi er der aftalt et projekt, der har fokus på det psykiske arbejdsmiljø – både på det kommunale og det regionale område. Det betyder bl.a. oprettelsen af et rejsehold i kommunerne og gratis ekspertrådgivning til arbejdspladserne i både kommuner og regioner.

Et andet projekt med kommunerne har sigte på forebyggelse af vold, trusler og chikane – det er lavet mellem KL og en række fagforbund.

Og endelig har Socialpædagogerne og KL aftalt et projekt, der skal se nærmere på evidens, dokumentation og effektmåling på voksenhandicapområdet.

Balancen er i orden

– Med til billedet af det generelle forlig hører bestemt også, at vi har aftalt en udvidelse af forældreorlov til fædre, at der er aftalt øget ret til frihed ved barns indlæggelse på hospitalet, at vi i både kommuner og regioner har aftalt at have fokus på udviklingen af den danske model, at trykspuljen er videreført på KL-området, og at vi har aftalt et uddannelsesløft – fra ufaglært til faglært – som først og fremmest er godt for kollegerne i 3F og FOA, sagde Benny Andersen til de forsamlede TR'er.

Han fremhævede også et projekt om områdedækningen, som er aftalt med både kommuner og regioner.

– Socialpædagoger arbejder på et stadigt bredere felt – tag nu bare asylcentre – og det her projekt kan vi bruge til at geare vores overenskomster til at kunne dække nye områder, sagde Benny Andersen, inden han rundede præsentationen af:

– Vi vurderer, at vi samlet har fået et godt forlig, der opfylder de mål, vi satte os på forhånd.

– Balancen mellem arbejdsliv, fritidsliv og familieliv er i orden, og det er også derfor, at vores hovedbestyrelse enstemmigt har anbefalet medlemmerne at stemme ja, sagde Benny Andersen. ■

Hvornår træder de nye aftaler i kraft?

Medlemmerne af Socialpædagogerne og de andre forbund skal stemme om OK-forliget ved en urafstemning, der for Socialpædagogernes vedkommende slutter den 29. marts ved midnat.

Hvis forligene bliver godkendt af forbundsmedlemmerne, træder de generelle forlig i kraft pr. 1. april 2015 – altså kort efter urafstemningen er slut. Det er også her, den første del af de generelle lønstigninger udløses.

Alle aftaler mellem de enkelte organisationer og arbejdsgiverne – fx den nye arbejdstidsaftale mellem Socialpædagogerne og KL – træder først i kraft fra 1. april 2016.

Ja, vi skal gøre noget med anciennitetstillæggene, men det skal da gøres et andet sted og ikke når det handler om ulempetillæg

Preben Vest Nielsen, TR, Hvidovre

32 spørgsmål til OK-aftalen

Anerkendelse af aftalen som helhed, ros til en række tiltag og kritiske røster omkring elementer i arbejdstidsaftalen – 250 tillidsfolk debatterede det samlede overenskomstforlig

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Foto: Nils Lund Pedersen

Efter præsentationen af den samlede aftale og en kaffe-ryge-summe-pause, hvor aftalerne kunne vendes med de andre tillidsfolk, var der bogstavelig talt linet op til debat mellem de 250 tillidsfolk og forbundets politikere på TR-stormødet i Odense. Den næste times tid var der en kortere eller længere kø foran den mikrofon i midtergangen, hvorfra 32 spørgsmål og en håndfuld kommentarer af både opklarende, risende og rosende karakter blev leveret.

Og ikke overraskende var det arbejdstidsaftalen, der var i fokus – og der var kritiske røster, når det handlede om omlægningen af ulempetillægget fra krone- til procenttillæg:

– Jeg er ked af det procenttillæg. Det rammer børnefamilierne og de nyuddannede. Det er ikke særlig solidarisk, sagde Lotte Anhøj Henriksen, TR i Slagelse, mens Benny Karl Nielsen, Halsnæs, mente, at omlægningen var 'fejlet ind under gulvtæppet'.

Michel Kikkenborg, FTR i Region Hovedstaden tog efter eget udsagn den paranoide mine på og advarede mod, at arbejdsgiverne nu kan spekulere i at sende 'billig' arbejdskraft på vagt i de dyre timer.

Benny Andersen pegede på, at ændringen til et procenttillæg blev bragt på banen af KL, fordi det er sådan på SOSU-området, og sagde så, at han anerkendte, at der er forskellige opfattelser:

– Men jeg synes ikke, at det er specielt usolidarisk at belønne anciennitet også for arbejde på

skæve tidspunkter. Det er jo også pædagogisk arbejde, der udføres efter kl. 17 – der betyder det også noget hvilken erfaring og uddannelse, man har.

Ris – og ros

Lotte Anhøj Henriksen bemærkede, at hun synes, det var 'frækt' at kalde det solidarisk med et procenttillæg, mens Preben Vest Nielsen, Hvidovre, også erklærede sig uenig med Benny Andersen:

– Ja, vi skal gøre noget med anciennitetstillæggene, men det skal da gøres et andet sted og ikke når det handler om ulempetillæg, sagde Preben Vest Nielsen og foreslog, at principperne for løndannelse måske kunne være et emne, der kunne tages op på næste kongres.

Benny Andersen pegede på, at man har den diskussion løbende:

– Jeg siger bestemt ikke det her for at være fræk, men vi taler jo også om det her, hver gang vi fx skal udtage de generelle krav – her har vi jo også bestemt, at de generelle lønstigninger skal gives som procentuelle stigninger, sagde han.

Verne Pedersen pegede over for Michel Kikkenborg på, at der allerede 'spekuleres' i, hvem der har vagt hvornår:

– Det har ikke noget med min holdning at gøre, men vi kan bare se statistisk, at der er flere medhjælpere og SOSU'er på arbejde på de skæve tider, sagde hun – og opfordrede sammen med Benny Andersen til, at TR'erne bruger OK-forordets (præambelens) muligheder for at aftale den lokale arbejdstidstilrettelæggelse for at forhindre, at der spekuleres i reglerne.

Endelig pegede Verne Pedersen på, at der i ordningen er indbygget forskelle i procentsatserne til fordel for de lavest lønnede. Og hun og Benny Andersen fremhævede, at alle får mere ud af den nye måde at beregne tillægget på end de gjorde efter den gamle.

Og så kom der da også ros til den del af den nye aftale fra et par TR'er. En af dem, Jette Steen Jensen fra Hjørring, bemærkede til salens moro, at

Også her er det afgørende, at I ude på arbejdspladserne benytter jer af formuleringerne i forordet og får aftalt vilkår og rammer for de her ting

Verne Pedersen,
næstformand,
Socialpædagogerne

man jo nok kunne se, at hun havde en del anciennitet, og at hun selv tidligere har været med til at få hevet grundlønnen op.

Forord og garanti

Men også andre aspekter af arbejdstidsaftalen end lige tillæggene blev sat til debat:

Faglig sekretær Britt Krik, Storkøbenhavn, undrede sig over formuleringer i den nye aftale, der siger, at den automatiske afspadsring efter 37/3-reglen kan ændres til udbetaling, hvis særlige forhold tilsiger det. Hvad er særlige forhold, ville hun vide – er det fx ved langtidssygemeldinger blandt kollegerne?

Verne Pedersen svarede, at det er rigtigt, at i helt særlige tilfælde kan afspadseringen konverteres til penge – men det er kun i helt særlige tilfælde, understregede hun.

– Og også her er det afgørende, at I ude på arbejdspladserne benytter jer af formuleringerne i forordet og får aftalt vilkår og rammer for de her ting.

Andre pegede på, at nogle står til at miste penge på de nye regler. Har man fx 12 tjenester fra kl 14-23, så mister man tre timers afspadsring, sagde en.

Her svarede Verne Pedersen, at det netop er her, at den aftalte løngaranti kommer ind i billedet. Garantien skal sørge for, at socialpædagoger, der har meget arbejde mellem 14 og 17, bliver kompenseret.

Andre udtrykte bekymring for implementeringen af den nye arbejdstidsaftale, men her pegede Benny Andersen på, at den første træder i kraft 1. april 2016, og at der er aftalt en 'turné' med KL, hvor ledere og tillidsfolk vil kunne få gennemgået den nye aftale i detaljer.

Hvad med regionerne og staten?

Et par repræsentanter fra staten og regionerne anførte, at de havde svært ved at se, hvad de kunne 'sælge' overenskomsten på. Hvordan skal vi forklare, at vi ikke har fået noget, som en af dem sagde. Hvordan falder lønstigningerne, og hvad er der aftalt mht. arbejdsmiljøindsatsen i regio-

nerne? Og hvorfor er der kun 4,5 pct. i lønstigninger til de statsansatte?

Både Benny Andersen og Verne Pedersen gik med det samme til bekendelse og sagde, at de måske ikke havde gjort nok ud af gennemgå resultaterne på de to områder.

Når det gælder staten, sagde Benny Andersen, at ja, det var et dårligere resultat:

– Der var blevet stillet højere krav, men det lykkes ikke at komme igennem med dem, sagde han og konstaterede, at der heller ikke havde været afsat midler til organisationsforhandlinger på det statslige område, men at der ligesom på KL-området var aftalt en uges yderligere fædreorlov og aftalt et projekt om psykisk arbejdsmiljø.

Når det gælder regionerne pegede han og Verne Pedersen på, at der på det regionale område næsten bogstav for bogstav er opnået de samme ting som på KL-området. Med samme aftaler om fx et arbejdsmiljøprojekt – dog uden det rejsehold, der er aftalt med KL – med tilsvarende lønstigninger, der falder på samme måde som i KL-regi, forbedringer for de 0,4 pct., der her ikke er gået til en ny arbejdstidsaftale. På dette område er der i regionerne kun sket små ændringer – i den rigtige retning.

Men, spurgte Michel Kikkenborg, der selv er FTR i en region, hvorfor er der egentlig ikke blevet lavet en ny aftale i regionerne? Så vidt han kan se i det daglige, er der da rigeligt brug for det. Skyldes det mon, at de er ved at lukke regionerne ned?

Det kan ikke udelukkes, at der tænkes i den retning, sagde Benny Andersen – og konstaterede blot, at hverken regionerne eller Socialpædagogerne havde stillet krav om en ny arbejdstidsaftale.

PFF'ere og kompetencefonde

En TR for en gruppe PFF'ere ville gerne vide, om det fortsat vil være sådan, at der er en skelnen mellem medlemmer af BUPL og Socialpædagogerne, når det handler om kompetencefondene – det er lidt bøvellet i hverdagen, sagde hun. Men Benny Andersen bekræftede, at det ville der også fortsat være, fordi de to forbund hver for sig defi-

nerer, hvad der skal gælde af regler for deres medlemmer for at få støtte fra fondene.

I forhold til PFF'erne og deres arbejdstider pegede Benny Andersen også på, at der ganske vist ikke er lavet en ny arbejdstidsaftale, men at både arbejdsgiverne og forbundet er opmærksomme på de problemer, der er, og at parterne nu skal se nærmere på de gråzoner, der fx er, når det gælder grænserne mellem arbejdstid og fritid og beskyttelsen af sidstnævnte.

Samtidig fremgik det, at pædagogerne i skolerne bliver omfattet af de nye principerklæringer om, at arbejdstider skal aftales lokalt.

Andre spurgte også ind til den mulighed for at 'tyvstarte' brugen af kompetencefondene, Benny Andersen havde nævnt i sin præsentation. Midlerne til fondene bliver egentlig først udløst 1. april næste år – men hvordan kan det evt. fremrykkes?

Benny Andersen gentog blot, at der forhandles med arbejdsgiverne om det – men at det endnu ikke er til at sige, hvordan det evt. kan landes.

Generelt var der dog ros til og tilfredshed med aftalerne om kompetencefondene – både den nye på det regionale område med 4 mio. kr. og den fornyede på det kommunale område med ca. 20 mio. kr. de kommende tre år.

Slag til lokallønnen

Jette Steen Jensen fra Hjørring, der var oppe og rose arbejdstidsaftalen, benyttede også lige lejligheden til at give lokallønnen en på sinkadusen og ønske den hen, hvor peberet gror – og hun fik opbakning af Preben Vest Nielsen fra Hvidovre og Michel Kikkenborg fra Region Hovedstaden.

– Det er anden gang, vi går ind til en periode med lokal løndannelse uden forlods finansiering – og det er op af bakke, sagde Michel Kikkenborg.

– Jeg er glad for, at det med de nye aftaler er blevet pålagt arbejdsgiverne at komme med et overblik over den lokale løndannelse – og der skal vi så være skarpe, sagde Preben Vest Nielsen.

Benny Andersen gav dem ret – og erkendte, at der er sket en del, siden han som kredspolitiker i Nordjylland var 'formand for Ny Løns Venner'.

– Uden forlods finansiering skal vi være ekstra opmærksomme, og vi må jo konstatere, at det ikke var noget, vi selv havde stillet krav om, sagde han – og pegede, at socialpædagoger ikke ligger hverken værre eller bedre, når det kommer til udmøntningen af lokale lønmidler.

Fokus på miljøet og modellen

Der var også bemærkninger til en række andre dele af aftalerne:

Ja, de nye regler, der giver 10 dages frihed ved barns indlæggelse på hospital gælder både ved akutte indlæggelser og ved planlagte, slog Benny Andersen fast.

Et par TR'er efterlyste også yderligere arbejdsmiljø-tiltag. Niels Paaskesen fra Kreds Storstrøm fortalte således om en kollega, der var blevet forulempet af en borger på gågaden i hjembyen.

Benny Andersen svarede, at det er svært at aftale konkrete ting omkring arbejdsmiljøet i overenskomstsammenhæng.

– Vi kan fx ikke sidde og forhandle konkrete normeringer. Men jeg er glad for de håndtag, vi nu har fået. Men ellers er det i andre arenaer, vi skal kæmpe for bedre arbejdsmiljø, sagde han.

Benny Andersen havde selv fremhævet de indgåede aftaler om sammen med arbejdsgiversiden at se på, hvordan man kan modernisere og styrke den danske model i lokale sammenhæng, og det fik også et par ord med på vejen.

– Der er svært brug for, at der kommer fokus på den danske model – og det skal være nu, hvis vi skal kunne arbejde rigtigt med tillidsdagsordenen, sagde Preben Vest Nielsen fra Hvidovre.

Så var talerlisten og talelysten udtømt. 'Danmark for folket' blev sunget for fuld hals. Nu skal urafstemningen vise, om de nye OK-aftaler er noget for Socialpædagogernes medlemmer.

– Jeg synes, at vi med sindsro kan sige, at det her forlig er mere end ok og gå hjem og opfordre medlemmerne til at stemme – og anbefale dem at stemme ja, lød udgangsreplikken fra Benny Andersen, inden de 250 tillidsfolk drog hjemad gennem martssolen. ■

Det er anden gang, vi går ind til en periode med lokal løndannelse uden forlods finansiering – og det er op af bakke

Michel Kikkenborg, FTR, Region Hovedstaden

Der blev jo forhandlet...

Det nye forhandlingsfællesskab stod sin prøve, arbejdstidsaftalen var godt forberedt – men jo, der er også malurt i bægeret, siger Socialpædagogernes formand om OK-forløbet

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Foto: Nils Lund Pedersen

Normalt har tingene været forhandlet og analyseret nærmest på plads, inden vi som politikere sætter os til bordet, og så handler det om at få enderne til at mødes. Men her var partituret ikke skrevet på forhånd

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Overskriften på denne artikel lyder jo umiddelbart lidt for indlysende, for nå ja, hvad skulle man ellers gøre, når det nu handler om de nys overståede overenskomstforhandlinger?

Men i en umiddelbar evaluering fremhæver Socialpædagogernes formand Benny Andersen alligevel, at denne omgang OK-forhandlinger på et punkt har adskilt sig markant fra tidligere oplevelser:

I forbindelse med forhandlingerne om en ny arbejdstidsaftale oplevede han og Socialpædagogernes andre forhandlere, at modparten i KL ikke bare gav efter og gik på kompromis, men decidedet lod sig flytte.

– Det er en stor ting at forhandle en helt ny arbejdstidsaftale, der betyder så meget for så mange af vores medlemmer i hverdagen. Og vi blev mødt af en ærlig modpart, der reelt gerne ville lave en løsning sammen med os, og jeg synes, vi fik respekt for den åbenhed, vi er gået til tingene med, siger Benny Andersen.

Han peger på, at arbejdet også var godt forberedt: Siden OK 2011 har der siddet en arbejdsgruppe, hvor parterne har kunnet tygge mulighederne igennem, og derfor vidste alle, hvad der var op og ned, muligt og umuligt, da politikerne satte sig til bordet.

– Det er klart, at den gode forberedelse spillede en væsentlig rolle. Det betød, at vi kunne intensivere forhandlingerne, at vi hurtigere kunne finde nye løsninger, og at vi hver især havde tillid til, at modparten mente det for alvor, mener Benny Andersen – og det gav bonus:

– Jeg har alligevel været med til en del overenskomstforhandlinger efterhånden, men jeg har ikke for oplevet, at der blev reelt forhandlet på den

her måde. Normalt har tingene været forhandlet og analyseret nærmest på plads, inden vi som politikere sætter os til bordet, og så handler det om at få enderne til at mødes. Men her var partituret ikke skrevet på forhånd. KL gik jo til forhandlingerne med et ønske om at få vores arbejdstidsaftale til at ligne den, sundheds- og sosu-området har, men her skiftede kommunerne simpelthen standpunkt og lod sig overbevise om, at socialpædagogers helt særlige arbejdsforhold også kræver en særlig aftale, siger Benny Andersen.

At det gik sådan, er ikke tilfældigt, mener han:

– Det her viser for mig klart og tydeligt, at når man tør komme med bud på løsninger – også når det er svært – og tør tage et ansvar, selvom tingene ikke er ens kop te, ja, så opnår man resultater. Det er netop derfor, vi skal være en løsningsfagforening og ikke bare dem, der står og protestererovre i hjørnet, siger Benny Andersen.

Ikke i blinde

Han er på det rene med, at et af elementerne i arbejdstidsaftalen er en torn i øjet på nogle: I den nye aftale, der træder i kraft 1. april 2016, er ulempe-tillægget for aften- og natarbejde ændret fra nu at være et kronetillæg til at blive et procenttillæg.

Det kaldte flere tillidsfolk på TR-stormødet om OK-resultatet for 'usolidarisk' og 'en glidebane', fordi det betyder, at nyuddannede og andre med lavere anciennitet får et lavere tillæg, selvom ulempen ved arbejdstiden er den samme.

– Jeg forstår godt reaktionen – og det er jo en diskussion, om vi skal se det som et ulempe-tillæg eller mere skal tænke på det som et løntillæg. Men jeg synes, at man skal se på det samlet. KL kom jo til forhandlingerne med et ønske om at harmonisere arbejdstidsaftalerne, og i en forhandling giver og tager man. Så at det er blevet som det nu er blevet hænger til en vis grad sammen med, at det er et punkt, hvor vi kunne gå med til, at der blev ensartede regler på vores område og sundheds- og sosu-området.

– Og det er jo ikke sådan, at vi er gået ind i det her i blinde. Vi har for det første regnet på det, og alle får mere ud af den nye ordning, end de får nu. For andet skal man også tænke på, at vi med den nye ordning får indbygget en automatik, så tillæggene fremover følger lønstigningerne. Og så

har vi for det tredje skævdelt procenterne, så fx omsorgs- og pædagogmedhjælperne får en højere procentsats, siger Benny Andersen.

Hensyn og pres

Hele OK-forløbet har, siger han, været præget af efterveer efter de dramatiske begivenheder i 2013 med den langvarige lærerkonflikt

– Der har helt tydeligt skullet klinkes nogle skår, konstaterer Benny Andersen.

I den sammenhæng har Forhandlingsfællesskabet, de offentlige lønmodtageres nye samlede forhandlingsorganisation, overordnet set stået sin prøve, selvom der har været forskellige vurderinger i en række konkrete tilfælde, siger han.

– Men vi har jo også taget hensyn til hinanden, og det betød bl.a., at de andre forbund gik med til en skævdeling af midlerne, der gav 30 mio. kr. til at forhandle den nye arbejdstidsaftale for, siger Benny Andersen.

Alligevel kostede aftalen stort set alle de midler, der var afsat til Socialpædagogernes egne forhandlinger på det kommunale døgnområde. Og det skyldtes ifølge Benny Andersen til dels et sammenfald i beløb:

Modsat forventet blev der ikke afsat 0,3, men 0,4 pct. af den samlede lønsum til organisationernes egen forhandlinger, og det betød, at beløbet for døgnoverenskomsten nærmest var skræddersyet til at lave den nye arbejdstidsaftale.

– Det betød, at vi blev presset til at bruge alle organisationsmidlerne på aftalen. Det valgte vi at gøre, og jeg synes, vi har vurderet rigtigt og har fået en holdbar og enkel aftale, siger Benny Andersen.

Malurt

På en række punkter ærgres han sig dog over resultatet af overenskomstforhandlingerne:

– Forringelsen af reguleringsordningen er jeg ked af. Der var ikke så meget at ræfle om, men jeg synes, det er uretfærdigt skruet sammen, siger Benny Andersen med henvisning til, at de offentligt ansatte nu skal betale 100 pct. af forskellen tilbage, hvis de private lønninger falder i forhold til de offentlige, mens de kun får 80 pct., hvis det går den modsatte vej. Samtidig er et evt. løft af de offentlige lønninger, der skulle være udløst af reguleringsordningen i 2016, blevet suspenderet.

– Og så ville jeg gerne have kunnet gøre noget mere for vores afdelings- og mellemledere. De har en underlig lønsammensætning, og på det område havde vi stillet nogle krav, som vi ikke kom igennem med. Der kunne citronen ikke presses mere, siger Benny Andersen – og peger på en række plusser i OK-aftalerne:

– Vi kom jo altså igennem med en del ud over arbejdstidsaftalen: Vi har fået en større kompetencefond med flere penge, så flere socialpædagoger kan få støtte til efteruddannelse, og så skal vi ikke glemme, at vi har aftalt en række projekter, der handler om at styrke den socialpædagogiske faglighed, og et projekt, der skal sikre, at socialpædagoger, der ansættes på nye områder, kan dækkes af vores overenskomst. Det er alt sammen en fremtidsinvestering i faget og vores arbejdsområde, siger Socialpædagogernes formand.

Når alle forbund har gennemført urafstemningerne om det samlede forlig, skal OK-forløbet evalueres forbundene imellem i Forhandlingsfællesskabet.

De store forlig om fx de generelle lønstigninger træder, hvis det bliver et ja ved urafstemningerne, i kraft fra 1. april 2015, mens aftalerne på organisationernes egne områder som fx arbejdstidsaftalen på det kommunale døgnområde, træder i kraft fra 1. april 2016. ■

Stemmeprocenten skal op

Ved sidste OK-fornyelse lå stemmeprocenten på 26 pct., og det skal gerne blive meget bedre, siger Socialpædagogernes næstformand Verne Pedersen. Arbejdsmarkedsforsker siger, at medlemmernes stemmer har stor betydning

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Det er vigtigt, at vi får stemmeprocenten op. Både fordi det selvfølgelig er betydningsfuldt for forhandlerne at få medlemmernes klare opbakning, og også fordi det er et vigtigt signal at sende til omverdenen

Verne Pedersen, næstformand, Socialpædagogerne

Selv om overenskomsten har afgørende betydning for, hvad der kommer i lønningssposen, var det ved sidste overenskomstfornyelse kun en fjerdedel af Socialpædagogernes medlemmer, der stemte. Og det er en overraskende lille andel, siger arbejdsmarkedsforsker Christian Lyhne Ibsen fra Københavns Universitet.

– Når man tænker på, at socialpædagoger er en relativt velorganiseret og fagligt interesseret gruppe, kunne man godt have forventet en lidt højere deltagelse. Men det er ikke katastrofalt lavt, siger han.

Socialpædagogernes næstformand Verne Pedersen mener ikke, at det er godt nok, når tre ud af fire vælger sofaen.

– Det er vigtigt, at vi får stemmeprocenten op. Både fordi det selvfølgelig er betydningsfuldt for forhandlerne at få medlemmernes klare opbakning, og også fordi det er et vigtigt signal at sende til omverdenen. Jo flere der stemmer, jo mere legitimitet har forhandlerne. Samtidig mener jeg også, at en høj stemmeprocent vil vise, at der er opbakning til den danske model, hvor forhandlingerne om overenskomster jo spiller en meget væsentlig rolle, siger hun.

Hjerteblod

Christian Lyhne Ibsen er enig i, at det har betydning, om stemmeprocenten bliver høj eller lav:

– Det er den danske fagbevægelses hjerteblod, at der er demokrati, og at det er medlemmerne, der bestemmer, om forhandlingsresultatet skal forkastes eller vedtages. Så ligesom man kan sige, at det er et problem for demokratiet, hvis der er lav deltagelse til fx folketingsvalg, er det et problem

for fagbevægelsen, hvis der er en lav deltagelse ved afstemninger om overenskomsten. En høj valgdeltagelse giver legitimitet til systemet, siger han.

Verne Pedersen ved ikke med sikkerhed, hvorfor så mange undlader at stemme.

– Måske er de bare godt tilfredse med resultatet, men så er det også vigtigt at stemme, siger hun.

Tillidsrepræsentanterne er vigtige

Christian Lyhne Ibsen forklarer manglende stemmedeltagelse med, at medlemmerne måske ikke føler, at afstemningen er vigtig for dem – men det er i hans øjne helt forkert.

– Afstemningen er helt klart vigtig, for det er jo den, der afgør, om overenskomsten bliver vedtaget, og dermed fx hvad medlemmerne skal have i løn, siger han.

En anden forklaring kan være, at medlemmerne måske ikke helt forstår, hvad de skal stemme om, og derfor kan vejen til en højere valgdeltagelse i hans øjne gå gennem oplysning – fx ved, at repræsentanter for fagforeningen kommer ud på arbejdspladserne og fortæller.

– Metal har også gode erfaringer med i meget høj grad at inddrage tillidsrepræsentanter, der fx har haft en iPad med, så medlemmerne har kunnet stemme her og nu, siger han.

Verne Pedersen lægger også vægt på, at tillidsrepræsentanterne spiller en væsentlig rolle, hvis stemmeprocenten skal stige.

– Det gælder om at sætte overenskomsten på dagsordenen over for kollegaerne og forklare, hvorfor det er vigtigt at stemme. Og så må tillidsrepræsentanterne meget gerne tænke kreativt og finde på nye måder for at få flere til at stemme, siger hun.

Verne Pedersen mener også, at menige medlemmer kan gøre en forskel ved at sætte spørgsmålet om afstemningen på dagsordenen over for kollegaerne. Og så lægger hun vægt på, at forbundet har lavet pjecer, der skal skabe et overblik og gøre det nemt at forstå, hvad der stemmes om, ligesom selve stemmeafgivningen er blevet nemmere, da den foregår elektronisk og fx kan klares med en mobiltelefon.

Verne Pedersen vil ikke sætte et konkret mål for, hvor højt stemmeprocenten skal op for, at det er en succes.

– Men det skal være bedre end sidste gang. Og gerne noget bedre. ■

VALGTEST

Hvem er din kandidat?

Socialpædagogerne lancerer en kandidat-test, der har fokus på det socialpolitiske og socialpædagogiske område og kan vise, hvilken folketingskandidat du er mest og mindst på linje med

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Det kommer før eller siden – og senest til september. Folketingsvalget nærmer sig, og nu lancerer Socialpædagogerne en kandidat-test, hvor man kan teste sine egne holdninger på det socialpolitiske område på kandidaterne til det kommende folketingsvalg – og se, hvem man er mest og mindst enig med.

– Vi vil gerne være med til at skabe en socialpolitisk dagsorden og sætte fokus på vores område, siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen om baggrunden for kandidat-testen.

Den er opbygget nogenlunde som de tests fx DR og TV2 kører op til folketingsvalgene – men

indholdet er altså twistet til udelukkende at have fokus på det socialpædagogiske felt og socialpolitik.

Alle landets folketingskandidater er blevet stillet over for 16 socialpolitiske udsagn, som de så har skullet erklære sig enig eller uenig i. Eller rettere: helt enig, enig, hverken eller, uenig eller meget uenig.

Den kriminelle lavalder bør sænkes til 12 år. Socialt udsatte skal have gratis adgang til tandlæge og livsnødvendig medicin. Forældre til børn og unge, der begår kriminalitet, bør i højere grad end i dag sanktioneres økonomisk.

Sådan lyder tre af udsagnene, og nu kan man som vælger i testen tage stilling til de samme udsagn.

Og ser man fx på svarene fra to af kandidaterne i Fyns Storkreds, er der tydeligt forskellige holdninger til de tre udsagn hos Dansk Folkeparti Jens Henrik W. Thulesen Dahl og Socialdemokraternes Erik Christensen.

Jens Henrik W. Thulesen Dahl erklærer sig enig i, at den kriminelle lavalder skal sættes ned til 12 år og at forældre til børn

og unge, der begår kriminalitet, skal kunne straffes hårdere økonomisk og i, at udsatte skal have gratis adgang til tandlægebehandling.

Erik Christensen er også enig i adgangen til gratis tandlægebehandling, men erklærer sig til gengæld 'helt uenig' i de to andre udsagn.

Andre udsagn handler fx om retten til adgang til fixerum, flere herberger for hjemløse og om brugen af frivillighed i den offentlige sektor.

Ind i debatten

Og Socialpædagogernes formand peger på, at det er afgørende, at det sociale område og vilkårene for de mest udsatte danskere kommer til debat i en valgkamp, hvor andre temaer ellers kan løbe med al opmærksomheden:

– Vi vil gerne være med til at sætte fingeren på, at valget også bør handle om, hvordan vi ser på og prioriterer de socialpolitiske temaer. Vi peger ikke på konkrete partier eller kandidater, men vi synes, at det er vigtigt, at man tager stilling. Og vi synes, at det er vigtigt, at den

socialpolitiske dagsorden også spiller en rolle i debatten, siger Benny Andersen.

Kandidat-testen bliver altså åbnet nu – og ved redaktionens deadline havde 262 kandidater fra hele partispektret taget imod udfordringen. Det svarer til godt en tredjedel af samtlige kandidater. Blandt de kandidater, der har besvaret testen, er bl.a. socialminister Manu Sareen.

Og flere skal nok komme til, når valget kommer nærmere, lover Benny Andersen.

Testen bliver nemlig for alvor kørt i stilling, når valget bliver udskrevet, siger han – for det er jo ikke kun socialpædagoger, der har godt af at få prøvet holdningerne til socialpolitiske temaer af:

– Vi lancerer testen af to omgange – første gang nu og anden gang, når valget bliver udskrevet. Vi håber naturligvis, at rigtig mange vil prøve testen og på den måde blive klarere på, hvad de enkelte folketingskandidater har af holdninger til udvalgte socialpolitiske temaer, siger Benny Andersen. ■

Tag testen: www.kandidat-test.dk

Temadag i netværket for socialpædagoger, der arbejder på småbørns- og familieinstitutioner

28. maj 2015 på Mødecenter Odense

Oplæg v. Lene Metner om KRAP: Hvad er KRAP og hvordan arbejder man med det i praksis? At skabe udvikling og forandring med KRAP. Den kognitive pædagogik samt mestring og mestringsstrategier. Se mere på: www.pcaps.dk

Tilmeldingsfrist: 24. april 2015

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/småbørn2015

FAGFESTIVAL

På speeddating med sit fag

Vi skal gå fra at være ubevidst kompetente til at være bevidst kompetente. Vi skal have evnen til at reflektere med andre og os selv og omsætte faglighed til praksis, og vi skal kunne forstå at samarbejde på tværs af faglighederne. For hvordan introducerer vi fx nye medarbejdere, hvis det er tavs viden uden fælles sprog

Claus Fjeldgaard,
socialchef, Viborg
Kommune

Hvad sker der, når man sætter en stor gruppe socialpædagoger til at reflektere over deres fag og bagefter dele det med hinanden? Socialpædagogen var med, da Viborg Kommunes Handicapområde havde inviteret til fagfestival

Af Mette Egelund Olsen, redaktionen@sl.dk

Illustration: Louise Thrane-Jensen

Salen summer. Om lidt går det hele i gang. Blandt de 225 deltagere, hvoraf de fleste er socialpædagoger fra alt fra bostøtte til botilbud, sidder der to spændte socialpædagoger. De er lidt nervøse, men ved godt mod. For de har noget på hjertet, og de ved, at de kan noget med deres fag og arbejde.

Nu vil de gerne dele det med andre. Om et par timer er det dem, der skal på podiet med deres udviklingsprojekt. Det er blot et af i alt 24 projekter, der ser dagens lys – måske for første gang – i Viborg Lounge.

– Vi er pavestolte. Vi er en nystartet gruppe, der hedder Nordlyset og er en del af helhedsstilbuddet Katrinehaven. Min nervøsitet går på, at jeg sidder her for hele mit fag. Nu skal det præsenteres – ikke bare for vores gruppe, men for alle andre også, siger Gitte Ølgaard Sørensen, der skal holde oplægget med sin kollega Lene Høgfjeldt Pedersen.

De har været glade for at få udfordringen og har ikke følt sig tvunget ind i det.

Den, der har givet dem udfordringen, er handicapchef i Viborg Kommune Mette Schrøder.

Hun er spændt på, hvordan dagen forløber, og om det klapper med alle de 24 projekter, der hver har 20 minutter til rådighed, og som løber i fem parallelle workshops. Hun har i de fire år, hun har været leder, arbejdet på at øge fagligheden i Viborg Kommune, for som hun siger:

– Der har været for lidt målrettet udvikling og for dårlige handleplaner. Nu arbejder vi hen imod

et fælles fagligt grundlag og sprog. Mange har fået efteruddannelse i bl.a. KRAP, og vi har uddannet autismepiloter. Nu tænkte vi så, at det var på tide at vise hinanden, hvor gode vi er. Vi mente, at kommunen er så stor, at vi sagtens kunne holde vores egen fagfestival og lave en platform, hvor medarbejderne både kan vise, hvad de kan, og inspirere andre. Det handler om at aflive janteloven. Alle steder har selvfølgelig noget at byde på, siger Mette Schrøder.

Bevidst kompetente

Hun har bedt alle om at grave i, hvad de gør og kan, og på den måde skærpe fagligheden endnu mere.

– Jeg har stillet krav om, at man skal have power point eller plancher og måske en film med, så oplægget er af en kvalitet, andre kan bruge til noget. Efter deres oplæg er der så tid til dialog, siger Mette Schrøder, inden hun byder alle velkommen og understreger, at det handler om at anerkende hinanden og arbejde for et fælles sprog og gerne et fælles tværfagligt sprog. Socialchefen i Viborg Kommune Claus Fjeldgaard tager over med at understrege vigtigheden af at gøre den tavs viden til et fælles sprog:

– Vi skal gå fra at være ubevidst kompetente til at være bevidst kompetente. Vi skal have evnen til at reflektere med andre og os selv og omsætte faglighed til praksis, og vi skal kunne forstå at samarbejde på tværs af faglighederne. For hvordan introducerer vi fx nye medarbejdere, hvis det er tavs viden uden fælles sprog, siger Claus Fjeldgaard.

Frivillighed – og omvendt frivillighed

Klokken er slået til de første fem udviklingsprojekter. Der skramles med stole og snakkes højtlydt. De to spændte pædagoger, Gitte Ølgaard Sørensen og Lene Høgfjeldt Pedersen, har valgt at koncentrere sig om de forskellige projekter fra deres egen Katrinehaven.

– Det er både for at bakke op men også for at snuse til, hvordan de gør det andre steder i vores organisation, siger de begge.

Ved siden af dem sidder deres fagkoordinator Birthe Ambrosius og lytter med. Det har hun også gjort, når de har øvet sig på oplægget, og hun har givet feedback.

Der er travlt på gangene, når der skiftes fra det ene lokale til det andet, og selvom tiden er presset, og det hele minder lidt om speeddating med sit fag, så når alle det til tiden.

Socialpædagogen dumper ind til et oplæg fra et af de mindste bofællesskaber i kommunen, hvor frivillighed og ikke mindst omvendt frivillighed er på dagsordenen. De fire medarbejdere, der giver individuel bostøtte, står ved siden af deres plancher. De fortæller på skift, og det er lidt med røde kinder, at de præsenterer, hvad de kan og ikke mindst, hvad de seks borgere, de støtter, er i stand til, når de deltager og inddrages i lokalsamfundet og bliver kendte, synlige og værdifulde deltagere i fællesskabet.

Men det er ikke slut med oplægget, for spørgsmål bliver kastet ud i rummet til tilhørerne.

– Tænk I på frivillighed, og hvad er jeres erfaringer?

Fra salen fortæller en pædagog om, hvordan de ikke kan få borgere til svømning uden frivilliges indsats. Her bruger de foruden pårørende

også studerende. Og guleroden er en udtalelse, der eventuel kan blive en billet til en uddannelse. Mange fortæller, at de finder de frivillige ved hjælp af mund til øre-metoden, og nogle giver julegaver og invitationer til fest som 'betaling'.

Der er flere ideer og flere spørgsmål: Hvad gør vi med tavshedspligten? Og dialogen er i fuld gang. Men det er hurtigt slut, og der skal skiftes til det næste projekt.

Musikken som indgang

Socialpædagogen dykker ned i musikken og et STU-forløb og får da også rørt sangmusklerne til 'Kvinde min'. Vi er desværre kun en håndfuld tilhørere til stede, da Niels-Anker Morgan og Jakob Schmidt sætter ord, musik og video på til deres udsagn om, at musikken er den direkte vej til at have det godt.

En af deres elever toner frem på skærmen og fortæller over sin guitar om, hvordan musikken får ham til at slappe af og blive glad. Han var ellers en understimuleret og glemt fyr, der ikke rigtig var plads til nogen steder.

En anden fortæller om, hvordan musikken skaber en verden, han kan føle sig hjemme i. Og at han gennem musikken og sammenspillet ikke

Jeg synes, at det er spændende og nærværende at høre, hvad kollegaer laver, og hvad der rører sig. Meget genkender man, og meget er helt nede på jorden, men det er alligevel ting, man ikke får sat ord på i det daglige arbejde

Marianne Jessen, socialpædagog og fagfestivaldeltager

Hvis man skal arbejde tværfagligt, forudsætter det, at der er kernefaglighed til stede. At man kender sin egen kernefaglighed og kompetence. Hvis vi bare laver det samme, er der ingen grund til at have de forskellige uddannelser

Peter Sandkvist, kredsformand, Socialpædagogerne Midt- og Vestjylland

er så nervøs for, hvad andre tænker om ham. Og så er det fedt at være sammen med andre. Alt sammen udsagn fra en ung fyr med ADD og Asperger, der ellers altid har følt sig udenfor og alene og ikke forstået.

Niels-Anker Morgan og Jakob Schmidt har mange ord og tanker, men for lidt tid til at knytte det til deres arbejde, hvor musikken er indgangen til mennesket. Hvor takt og rytmer er lige glade med diagnoser. Hvor der bl.a. ofte er mål at opnå, job der skal spilles, og et publikum der venter. Udenfor venter også næste projekt, da vi er gået lidt over tid. Man kan knap nok nå at gøre det ene projekt færdigt, før det næste begynder. Men det er jo også en slags speeddating.

Nærvær og genkendelse

På gangen i en kort kaffepause møder Socialpædagogen Marianne Jessen.

– Jeg synes, at det er spændende og nærværende at høre, hvad kollegaer laver, og hvad der rører sig. Meget genkender man, og meget er helt nede på jorden, men det er alligevel ting, man ikke får sat ord på i det daglige arbejde, fortæller Marianne Jessen, inden hun haster videre til det næste projekt. Og inden Socialpædagogen har fået set sig om, er tiden kommet til dagens fem sidste udviklingsprojekter, og vores to pædagoger fra Nordlyset skal på scenen.

Rummet er næsten fuldt. Der sidder 50 tilhørere. Blandt publikum er flere af deres kollegaer. Gitte Ølgaard Sørensen og Lene Høgfjeldt Pedersen sætter billeder og lyd på deres oplæg. De smiler.

Det samme gør den unge kvinde på lærredet, imens 'De første kærester på månen' brager ud i rummet, og den unge kvinde smiler og griner fra den ene scene til den anden. Det er svært at se, at hun har skreget og protesteret det meste af sit liv, hvor hun blev mere og mere isoleret.

Her i Nordlyset har de så udnyttet, hvad de kalder stordriftsfordelen. At botilbud og dagtilbud lå side om side, og at der blev taget udgangspunkt i den enkelte med overskrifter som respekt, kommunikation og mestring og ikke mindst, at de har tilpasset tilbuddet efter borgeren og ikke omvendt.

– Jeg bliver stolt og rørt, når jeg ser det, siger Lene Høgfjeldt Pedersen og de to pædagoger fortsætter:

– Vi tolker og sætter ord på hendes lyde og følelser. Vi observerer hendes reaktioner – om vi

rammer rigtigt eller forkert. Vi ser, hører og respekterer hende.

Og der nikkede i salen. Og måske der også tages noter, da Nordlysets pædagoger til sidst kommer frem med deres refleksionsmodel, der går i ring, og som de selv har udtænkt. Og ringen er sluttet. Det samme er oplægget.

– Det er dejligt, at der er andre udefra, vi kan dele vores erfaringer med, og at der også er nogen fra vores egen verden, der bakker os op. Her sidder også nogen, der har kendt den unge kvinde tidligere, siger Lene Høgfjeldt Pedersen, der stopper en pædagog, der bekræfter den enorme udvikling, der er sket.

– Det var godt, siger en af tilhørerne og giver dem et klap på skulderen.

Lene Høgfjeldt Pedersen og Gitte Ølgaard Sørensen kan slappe af. De har klarlagt deres opgave. De har med handicapområdets leders ord sat sig et mål og fortalt, hvordan de gør det. Dagens fremlæggelse af udviklingsprojekterne er forbi, men dagen er ikke ovre endnu.

Tværfaglighed i panelform

– Det har været et nedslag. Hvor er vi henne lige nu, spørger Mette Schrøder og lægger op til det tværfaglige samarbejde, som er på programmet i plenum, inden dagen slutter af med en paneldiskussion.

Et tværfagligt pilotprojekt i Katrinehaven Syd udbredes til alle. To ergoterapeuter, tre pædagoger og en social- sundhedsassistent har omsat deres mono-faglighed til en tværfaglighed, der ser mennesket som et hele og i et mere nuanceret billede og har gjort, at udadreagerende og selvskadende adfærd er blevet mindsket.

Hele dagen har været sat i fagets navn. Nu er tværfagligheden så på dagsordenen. Det sker med en paneldiskussion.

Hanne Kjeldsen fra fagforbundet FOA, kredsformand Peter Sandkvist fra Socialpædagogerne i Midt- og Vestjylland samt socialchef Claus Fjeldgaard deler ud af deres meninger om tværfaglighed.

– Hvis man skal arbejde tværfagligt, forudsætter det, at der er kernefaglighed til stede. At man kender sin egen kernefaglighed og kompetence. Hvis vi bare laver det samme, er der ingen grund til at have de forskellige uddannelser. Men hvis vi har rigide faggrænser, så begrænser vi udviklingen. Det er vigtigt at vide, hvad det er for en

kernefaglighed, vi vil have ind, når vi skruer en arbejdsplads sammen. Vi skal være langt mere præcise, siger Peter Sandkvist og giver ordet videre til Hanne Kjeldsen:

– Nøgleordene er samarbejde, arbejdsglæde, engagement og respekt. For at et tværfagligt samarbejde skal lykkes, er det vigtigt, at de forskellige faggrupper ser hinandens forskelligheder som en uundværlig ressource. Det kræver også et kendskab til de enkeltes uddannelsesmæssige baggrund og viden. Det er forskellighederne, der skal frem og gøres brugbare. Det skal sikre, at medarbejdernes kompetencer udnyttes bedst muligt. Når det fungerer, giver det øget faglig indsigt, men det kommer også brugeren til gavn.

– Men hvad tænker I, spørger Mette Schrøder salen om, og der tales lidt ved bordene i en summe-pause på fem minutter.

Modstanden

Pædagogen Jesper tager mikrofonen:

– Tværfaglighed kan også være pædagoger imellem. Både inden for egne rækker og udenfor. Vi arbejder med stort set det samme, og vi er alle sammen blevet vildt kloge. Men det kunne have været meget bedre, hvis vi havde snakket sammen inden, så kunne vi have brugt ressourcerne meget bedre. Vi drager ikke nok erfaringer af hinanden.

Og input begynder at vælde frem fra salen:

– Det er vigtigt at kigge på, hvilke opgaver og behov, vi har, og ud fra det finde ud af hvilken tværfaglighed, vi har brug for.

En medarbejder fra Fynbohus rejser sig op:

– Fagforeningerne er selv med til at yde modstand mod tværfagligt samarbejde ved at sige, at vi alle skal stå vagt om vores faglighed. Hvorfor skal vi det? Kan vi ikke bare forære den til hinanden og få det bedste ud af det?

Der klappes i salen, og Peter Sandkvist griber tråden og mikrofonen:

– Jeg taler for tværfaglighed. Men hvad tjener borgeren bedst? Det giver ikke mening, hvis ikke vi tænker det ind, at vi har forskellige fag. For det er det, der flytter noget. Vi har en målgruppe. For at løse denne opgave, hvad mangler vi så?

Der klappes atter, og Claus Fjeldgaard bryder ind i debatten som repræsentant for det økonomiske aspekt:

– Vi har ikke råd til ikke at ansætte god faglighed, for på bundlinjen skal vi udvikle borgerne

i en retning, hvor de kan blive mest selvhjulpne, og det kræver en høj grad af faglighed. Og jeg er enig i, at det er vigtigt med en høj grad af monofaglighed for at kunne udvikle en tværfaglighed. Men jeg har to spørgsmål: Hvordan ser I på tværfaglighed? Er det monofagligheder, der arbejder ved siden af hinanden, eller er det dér, hvor man deler sin monofaglighed imellem hinanden. Og hvilke udfordringer står vi over for fremadrettet? Jeg hørte et fantastisk oplæg om apps og ny teknologi, og næste gang, der bliver en pædagogstilling ledig, er det så en datamatiker, vi vil have i den stilling? Eller er vi der, hvor der skal bygges andre kompetencer på de forskellige fagligheder? Det er vel også en slags tværfaglighed.

Flere om én

Ideerne opstår i salen:

– Vi er i den grad interesseret i et tværfagligt samarbejde i forhold til fx en ergoterapeut. Det kunne være interessant, hvis der i kommunen kunne arbejdes på grupper, man kunne tage kontakt til. Men det kræver et kendskab til hinanden.

En anden deler sine tanker om, at når der nu er flere institutioner, der kan bruge en ergoterapeut i nogle timer, så ansætter man da en, der lægger sine timer forskellige steder.

Tiden er ved at være gået, og Peter Sandkvist runder af:

– Mange har en mening om tværfaglighed, og det er betryggende for faget. Hold nu fast i og få snakket om, hvad er det for nogle forskellige fagligheder, vi har. Hvordan fører vi de gode idéer ud i livet – uden at der skal laves en hel bunke notater på det. Jeg er fuld af fortrøstning. Der er masser af gode kræfter her – både i forhold til tværfaglighed og faglighed.

Men det sidste ord er endnu ikke sagt. For på vejen hjem hører Socialpædagogen lige en sidste bemærkning om dagens faglighed fra en deltager:

– Nu kan vi bedre forstå hinanden. Før kunne vi undre os over, hvorfor dagtilbuddet gjorde sådan og sådan med vores borgere. Men nu ved vi hvorfor. ■

Vi har ikke råd til ikke at ansætte god faglighed, for på bundlinjen skal vi udvikle borgerne i en retning, hvor de kan blive mest selvhjulpne, og det kræver en høj grad af faglighed. Og jeg er enig i, at det er vigtigt med en høj grad af monofaglighed for at kunne udvikle en tværfaglighed

Claus Fjeldgaard,
socialchef, Viborg
Kommune

PÅRØRENDE

Mange forældre sætter et kærlighedsskjold op, fordi de gerne vil skåne deres børn. Men selv små børn er gode til at aflæse forældrenes sindstilstand og fornemmer lynhurtigt, at noget er galt

Gitte Frydendahl Stark, socialpædagog

At se de oversete børn

Børn og unge med alvorligt syge forældre bliver ofte overset på hospitalerne. Socialpædagog Gitte Frydendahl Stark har været konsulent på to udviklingsprojekter i Region Hovedstaden, der skal øge sundhedspersonalets fokus på patienternes børn og hjælpe familierne

Af Trine Kit Jensen, redaktionen@sl.dk

Foto: Søren Kjeldgaard

Hvordan fortæller man en dreng på fem år, at hans mor skal dø? Det svære spørgsmål søgte en far svar på, da ægtefællen efter et hurtigt fremskridende sygdomsforløb blev indlagt på en palliativ afdeling med udsigt til at dø i løbet af weekenden.

Afdelingen kontaktede socialpædagog Gitte Frydendahl Stark, der tog en lang snak med den fortvivlede far, som fik helt konkrete råd om, hvordan han kunne gribe det an. I samspil med personalet på afdelingen blev der samtidig sørget for, at både den femårige og hans lillebror på to år nåede at få taget ordentlig afsked med deres mor.

Gitte Frydendahl Stark er ansat på Klinik for Pædagogik, Psykologi og Socialrådgivning på Rigshospitalet. Normalt arbejder hun som pædagog på en af hospitalets børneafdelinger, men i et år har hun været udlånt til to udviklingsprojekter i Region Hovedstaden, der er afsluttet for nylig.

Begge projekter har haft som mål, at sundhedspersonalet skal have større fokus på børn og unge med alvorligt syge forældre og blive bedre til at hjælpe de sygdomsramtes familier med at tackle den vanskelige situation.

– Mange forældre sætter et kærlighedsskjold op, fordi de gerne vil skåne deres børn. De tænker, at det nok er bedst ikke at involvere dem for meget, fordi de så bliver kede af det. Men selv små børn er gode til at aflæse forældrenes sindstilstand og fornemmer lynhurtigt, at noget er galt. Forældrene skal derfor have hjælp til at turde tale med deres børn om alvorlige emner som sygdom og død, siger Gitte Frydendahl Stark.

Den hjælp får de langt fra altid af sundhedspersonalet – af mange forskellige grunde. For det første har læger og sygeplejersker deres primære fokus på den syge. De kan også have berøringsangst og tøve med at tage initiativ til en samtale med forældrene, fordi de ikke føler, at de er godt nok klædt på.

– Sundhedspersonalet på en voksenafdeling har ikke nødvendigvis faglig viden om eller erfaring med børn og unge. Lukker de Pandoras æske op, kan de være usikre på, om de er i stand til at lukke den igen. Samtidig er det ikke nogen hemmelighed, at det går stærkt i sundhedsvæsenet. De kan derfor også være bange for, at der ikke er tid nok til at tage snakken, og så lader de hellere være, fortæller Gitte Frydendahl Stark.

Underviser og konsulent

Gitte Frydendahl Stark peger samtidig på, at sundhedspersonalet langt fra altid ved, om patienterne har børn. Er der tale om kvinder, kan antallet af

Palliativ

På en palliativ afdeling fokuseres der på at lindre symptomer, især smerter, ved uhelbredelige sygdomme frem for at helbrede dem. En palliativ indsats retter sig både mod patienten og de nærmeste pårørende.

Nogle samtaler kan være svære at håndtere uden en pædagogisk uddannelse, og forældrene har også en anden tillid til mig, når de får at vide, at jeg er pædagog

Gitte Frydendahl Stark, socialpædagog

fødsler af kliniske årsager blive skrevet ind i journalen. Men der bliver ikke systematisk spurgt ind til, om der er børn, som kan have brug for hjælp.

– Generelt er det også sådan, at børn og unge ikke kommer ret meget på de afdelinger, hvor forældrene er indlagt. Det, tror jeg, handler om, at forældrene kan være i tvivl om, hvorvidt det er en god idé at lade dem komme på besøg. De har brug for at blive vejledt i, hvordan det kan gøres, og de skal mærke, at der er opbakning fra personalet, siger hun.

De to udviklingsprojekter løb her frem til marts måned og har været forankret i Tværfagligt Videnscenter for Patientstøtte, der har base på Rigshospitalet.

Det ene er kørt i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse og omfattede tre afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev Hospital. Her har sygeplejerskerne og to læger været igennem et undervisningsforløb, hvor de bl.a. har fået viden om børns forskellige udviklingstrin, deres reaktioner på alvorlige kriser i familien og om sorg hos børn og unge.

I dette projekt har Gitte Frydendahl Starks indsats været målrettet særligt sårbare familier – fx enlige forældre, familier med psykisk sårbare børn, unge eller voksne og familier med misbrugsproblemer. Når personalet har mødt disse familier ude på afdelingerne, har de i projektperioden kunnet trække på Gitte Frydendahl Stark som konsulent.

Det andet projekt omfattede ti afdelinger rundt omkring på regionens hospitaler, herunder kræftafdelinger, hjerteafdelinger, en palliativ afdeling og en indvandrermedicinsk klinik. Her har der ikke været tale om regulær undervisning af sundhedspersonalet, men ligesom i det andet projekt har Gitte Frydendahl Stark ydet konsulentbistand og i den forbindelse formidlet sin viden.

En anden tillid

På nogle afdelinger er hun kommet fast med jævne mellemrum for at drøfte med personalet, om der var problemstillinger omkring patienternes børn, som det var nødvendigt at tage hånd om. Derudover har afdelingerne haft mulighed for at tilkalde hende eller ringe, hvis personalet mere akut havde brug for råd og vejledning. I nogle til-

fælde har Gitte Frydendahl Stark selv taget samtaler med børn eller forældre, sådan som det fx skete, da faren til den 5-årige havde brug for hjælp.

– Nogle samtaler kan være svære at håndtere uden en pædagogisk uddannelse, og forældrene har også en anden tillid til mig, når de får at vide, at jeg er pædagog, siger hun.

Men selv om der er situationer, hvor sundhedspersonalet vil komme til kort, vurderer Gitte Frydendahl Stark, at en sygeplejerske, der sætter sig ned på sengekanten og spørger interesseret ind til patientens børn, i mange tilfælde kan gøre en forskel.

– Nogle gange er fem minutter nok, hvis man er ordentlig til stede og lytter til forældrenes bekymringer om, hvad de skal stille op med børnene og de unge, siger hun.

Pioner på feltet

Mens det er almindeligt med hospitalspædagoger på børneafdelinger har Gitte Frydendahl Stark været pioner, når det handler om børn som pårørende.

Svend Aage Madsen er chefpsykolog på Rigshospitalet og leder af Klinik for Pædagogik, Psykologi og Socialrådgivning. Han har siddet i styregrupperne for begge projekter og er manden bag ideen om pædagogisk konsulentbistand til sundhedspersonalet.

– I hospitalsverdenen har man været meget længe om at forstå, at det kan have fatale konsekvenser for børnene og de unge, hvis de ikke får den støtte, de har behov for, når deres forældre bliver alvorligt syge og måske er ved at dø. Hospitalerne er gearede til at tage sig af de syge forældre, mens deres børn på alle leder og kanter bliver ladet alene tilbage. De har brug for at blive samlet op, og her er det oplagt, at en pædagog med forstand på børn og familieliv træder til for at rådgive sygeplejersker og andre, siger Svend Aage Madsen, som også peger på, at der kan være brug for at tage kontakt til kommuner og skoler.

Uden for hospitalsregi er der flere tilbud om hjælp, fx i foreningen Børn, Unge og Sorg, der yder gratis rådgivning ved alvorlig sygdom og død i familien. Men ofte er det de mest ressourcestærke familier, der finder frem til disse tilbud, fortæller Gitte Frydendahl Stark.

Jeg har rigtig stor respekt for sygeplejerskerne, som stiller store krav til sig selv. De vil gerne kunne det hele og også varetage denne særlige opgave. Samtidig er de meget lærenemme, og når man giver dem nogle ideer, bliver de brugt

Gitte Frydendahl Stark, socialpædagog

De svageste familier har ikke overskud til selv at være opsøgende, og derfor kan især disse familier profitere af en pædagogisk konsulent, der samarbejder med sundhedspersonalet på hospitalerne og kommer ude på afdelingerne, mener hun.

Tre år uden mor

Som et eksempel peger hun på, at hun i projektperioden kom i kontakt med en kræftsyg grønlandsk kvinde, som har fået ny knoglemarv. På grund af komplikationer har behandlingen stået på i tre år, hvor hun ikke har set sin mand og parrets tre teen-agebørn, der er blevet tilbage i Grønland.

Ved juletid skulle kvinden for første gang have besøg af familien og Gitte Frydendahl Stark fik en henvendelse fra den afdeling, hun er indlagt på, fordi kvinden var alvorligt bekymret for børnene. Bekymringen gjaldt især den yngste datter på 15 år, der i telefonen havde givet udtryk for, at hun ikke havde lyst til at leve mere.

– Da børnene kom herved, samlede vi familien. Børnene kunne stille spørgsmål til lægen og få svar på alt det, de i tre år havde gået og tumlet med alene. Jeg sørgede også for, at en grønlandsk socialrådgiver var til stede, og den 15-årige pige er nu kommet på skolehjem i Grønland, hvor hun kan få hjælp og støtte. Derudover er socialrådgiveren ved at søge penge, så børnene kan komme på besøg hos deres mor igen, fortæller Gitte Frydendahl Stark.

Behov for et team

I projektperioden har Gitte Frydendahl Stark ofte savnet en socialrådgiver som fast sparringspartner, fx for at kunne bygge bro til kommunerne, så også de bliver orienteret om børnenes situation og kan gøre en indsats for at hjælpe.

– Nogle gange vil det være nok, at sygeplejerskerne går ind og bliver mere aktive, når det handler om at støtte familierne, så de kan hjælpe deres børn bedst muligt. Men i særligt svære situationer ville det være optimalt med et team bestående af en pædagog og en socialrådgiver, der har forstand på det lovgivningsmæssige, økonomien og mulighederne ude i kommunerne, siger hun.

Undervejs har der været stor forskel på i hvor høj grad, de forskellige hospitalsafdelinger har trukket på Gitte Frydendahl Stark. Men generelt har

hun været imponeret over sygeplejerskernes engagement og vilje til at hjælpe patienternes børn.

– Jeg har rigtig stor respekt for sygeplejerskerne, som stiller store krav til sig selv. De vil gerne kunne det hele og også varetage denne særlige opgave. Samtidig er de meget lærenemme, og når man giver dem nogle ideer, bliver de brugt, siger hun.

Derfor ærgrer hun sig over, at der har været udløbsdato på projekterne. Tværfagligt Center for Patientstøtte søger i øjeblikket fonde for at finde midler til en pædagogisk konsulentfunktion på mere permanent basis, men om det lykkes er endnu uvist.

– Jeg vidste godt på forhånd, at jeg ville blive frustreret, når projekterne sluttede. For det tager tid at ændre kulturen ude på afdelingerne, og der kommer hele tiden nye sygeplejersker til, siger Gitte Frydendahl Stark.

Behov for lovgivning

I 2012 kom Sundhedsstyrelsen med en række anbefalinger til, hvordan sundhedspersonalet skal møde børn og unge, der er pårørende. Men i modsætning til i Norge, Sverige og Finland er der i Danmark ikke besluttet lovgivning på området, og det er der brug for, hvis der for alvor skal rykkes noget på feltet, mener Gitte Frydendahl Stark.

Derfor kunne hun godt ønske sig, at hospitalerne fik pligt til at registrere, om alvorligt syge patienter har hjemmeboende børn og samtidig fik ansvar for at gøre en aktiv indsats for at hjælpe dem. Sidst i februar faldt et SF-forslag i Folketinget om lovgivning på området. Men spørger man chefspsykolog Svend Aage Madsen, er han sikker på, at det kun er et spørgsmål om tid, før der i en eller anden form kommer politiske initiativer, som kan sikre, at børn med alvorligt syge forældre ikke fremover bliver ladet i stikken.

– Personligt er jeg ret optimistisk og overbevist om, at de to projekter vil gøre indtryk på politikerne og få en effekt også på landsplan. Hvordan det mere konkret vil blive udmøntet, er svært at spå om. Men jeg håber, at ideen om en pædagogisk konsulent slår igennem, og at så mange hospitalsafdelinger som muligt i fremtiden vil kunne trække på en funktion som den, Gitte har haft her i regionen, siger han. ■

LÆSERBREV

Fortsat hetz

Af Søren Virensfeldt, tidligere forstander, Solhaven

Kære Benny Andersen. Du fortsætter hetzen mod Solhaven. Et anklageskrift er en påstand og ikke udtryk for, hvad der rent faktisk er sket. Det er retssagen, som afgør det. Og her fandt en enig domsmandsret, en juridisk dommer og to lægdommere, at ingen på Solhaven var skyldige. Anklageskriftet faldt til jorden, og du burde være glad på et af dine medlemmers vegne, undertegnede, men fortsæt-

ter hetzen som om ingen dom er blevet afsagt.

Hvis du, mens Solhaven eksisterede, havde brugt tid på at besøge os og sætte dig ind i, hvad vi lavede, ville du erfare, at på Solhaven har vold aldrig været en del af pædagogikken, som du påstår trods rettsdom om det modsatte. Magtanvendelser har altid været en nødbremse.

I øvrigt er det svært at tage dig alvorligt, når du konstant modsiger dig selv og din fagforening. Således meldte Socialpædagogerne ud her i januar

måned, og fik kritik for det af Børns Vilkår, at magtanvendelsesmulighederne skulle ændres, så pædagoger på anbringelsesstederne fik mere magt over for de anbragte børn. Og når det drejer sig om din evindelige snak om, at bare der havde været flere uddannede pædagoger på Solhaven, så ville magt kunne være undgået, skulle du måske se lidt indad og huske, at på det punkt er du enig med mig. Har du glemt, at Socialpædagogerne i 2012 selv rejste en stærk kritik af den eksisterende generalistuddannelse. Den var

et fremskridt for 20 år siden, men var nu ubrugelig i forhold til bl.a. arbejdet med unge med alvorlige sociale problemer. De nyuddannede kender ikke dette socialpædagogiske fagområde, skrev du dengang, og forlangte en helt ny særlig socialpædagogisk uddannelse.

Ja, det er jo også Solhavens erfaring, hvorfor vi tog konsekvensen og lavede vores egen praksisuddannelse i samarbejde med konsulentfirmaet SPUK. En uddannelse som du i din arrogante fagforenings formandsstol hele tiden har ignoreret. ■

Landsmøde i netværket iilsyns- og familieplejekonsulenter

21. – 22. maj 2015 på Christiansminde i Svendborg

Synlighed, Sanser, Samarbejde. Oplæg v. Pernille Skipper. Paneldebat v. Inge Bryderup, Ida Schwartz, Elsa Munch Carlsen, Hanne Warming. Oplæg v. Connie Nissen. Oplæg v. Knud Foldchack

Tilmeldingsfrist: snarest muligt

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/familieplejekonsulenter2015

Landsmøde i netværket for socialpædagoger, der arbejder med marginaliserede og udstødte

21. og 22. maj 2015 på Pejsegården, Søndergade 112 i Brædstrup

Ungeindsatsen – hvad virker? SKP § 99/opsøgende gadeplansarbejde. Oplæg v. Projekt Udenfor om gadeplansarbejde og et nyt ungeprojekt. Esbjerg Kommunes erfaringer med Hjemløsestrategien, med fokus på de unge v. Karin Egholm. SKP/§99 v. Jurist Berit P. Petersen

Tilmeldingsfrist: 27. april 2015

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/marginaliserede2015

BRUGERUNDERSØGELSE

Kritik af tilbud til stofmisbrugere

Skandaløst ringe hjælp, der har karakter af parkering på metadon. Sådan karakteriserer Rådet for Socialt Udsatte en del af den såkaldte substitutionsbehandling. Kritikken kommer på baggrund af en undersøgelse blandt brugerne

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Det ville være bedre, at udleveringen var spredt ud over længere tid, simpelt hen. Det gør det jo bl.a. nemmere for folk at sælge ting og sager, når der er mange på en gang. Og det gør det sværere for dem, der gerne vil prøve at lade være.

Sådan lyder kritikken fra en mand i 40'erne, der har medvirket i en tilfredshedsundersøgelse blandt brugere af behandling med metadon og anden substitutionsmedicin.

Undersøgelsen, der er bestilt af Rådet for Socialt Udsatte, får i overført betydning rådets formand til at hæve stemmen. Jann Sjørnsen siger:

– Substitutionsbehandlingen i Danmark lider af slitage. En stor gruppe aktive stofmisbrugere får ingen hjælp. Og mange af dem, der får hjælp, får en hjælp, der er så skandaløst ringe, at den har karakter af parkering af de

dårligst fungerende misbrugere på metadon eller anden substitutionsmedicin. Det er ganske enkelt for dårligt og uværdigt.

Nemt for pushere

Et af kritikpunkterne går på, at udleveringen af medicinen sker i bestemte tidsrum, hvor mange stimler sammen. Det gør det nemt for pushere – og det gør det svært at deltage i fx uddannelse eller aktivering. Om det siger Jann Sjørnsen:

– Når mennesker i substitutionsbehandling har svært ved at passe deres arbejde, fordi de skal møde i behandling i et bestemt tidsrum på dagen, så tager man sig jo lidt til hovedet. Behandlingssystemet bliver en barriere for brugerne i forhold til at knytte sig til arbejdsmarkedet. Og når brugerne samtidig fortæller, at de korte udleveringstider er med til at øge risikoen for, at man bliver tilbudt stoffer, så nærmer man sig jo næsten noget kriminelt.

Undersøgelsen viser også, at op til 40 pct. slet ikke eller kun i mindre grad føler, at de får hjælp til at blive stoffrie, får det psykisk bedre, får hjælp til økonomi, får et bedre helbred eller får forbedret deres boligsituation.

I alt har 220 brugere deltaget i undersøgelsen, der er lavet af Center for Rusmiddelforskning og KABS Viden. ■

Hent rapporten via dette link: www.kortlink.dk/gb9m

NOTER

Ny pjecce om magtanvendelse

Socialstyrelsen har netop udgivet en revideret pjecce til fagfolk, der handler om magtanvendelser over for mennesker med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne. Der er tale om en revision af en tidligere pjecce, så oplysninger om de nye socialtilsyn er medtaget. Endvidere indeholder pjeccen en række konkrete eksempler, fx på dilemmaet mellem omsorgspligt og selvbestemmelse, illustreret med Peter, der ikke vil have børstet tænder. Her lægger personalet en pædagogisk plan for at motivere ham ved i en periode at lade ham få børstet tænder med chokolade. Der er også udarbejdet pjeccer til myndigheds personer og borgere. Pjeccerne kan hentes på www.kortlink.dk/g8tf

mrk

Rekordafkast til PKA

19,6 mia. kr. er jo også en slags penge. Og så mange kroner fik pensionskunderne i PKA i afkast i 2014. Det svarer til 10,9 pct., og ligger dermed noget over det gennemsnitlige afkast gennem de sidste fem år, som har været på 10,5 pct. PKA administrerer pensioner for tre pensionskasser – bl.a. Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger. PKA-ledelsen er glade for resultatet: '2014 var på mange måder et usædvanligt år for PKA. Vi er derfor særligt tilfredse med, at det er lykkedes os at skabe et meget højt afkast til vores medlemmers pensioner og dermed sikre, at PKA fortsat er meget robust', siger adm. direktør Peter Damgaard Jensen. Han peger på, at det er den bevidste risikospredning, der giver det høje og stabile afkast.

jni

Skytset vendes i Solhaven-sag

De frifundne i Solhaven-sagen vender nu skytset den anden vej og politianmelder 11 unge og tre tidligere kollegaer for at have løjet i retten. Det skriver Politiken. Retten i Aalborg noterede i dommen, at 'det kan ikke afvises, at både de unges personlige forhold og deres indstilling over for Solhaven har haft betydning for den forklaring, de har afgivet i retten'. Det blev også noteret, at de unge både før og under sagen havde haft kontakt via sociale medier og drøftet muligheden for kontant erstatning. En ung hævdede, at en ansat havde brækket hans finger ved at bøjede den bagover, hvilket blev modbevist af Retslægerådet, der fastslog, at bruddet umuligt kunne være opstået sådan. Det kan medføre fængselsstraf at lye i retten som vidne.

mrk

Åbent brev om serviceloven

Hold den bebudede forenkling af serviceloven ude af økonomiforhandlingerne mellem KL og regeringen. Sådan lyder det fra Socialpædagogerne, Danske Handicaporganisationer, Dansk Socialrådgiverforening, FOA og HK/Kommunal. I fællesskab har organisationerne sendt et åbent brev til finansministeren, indenrigsministeren, socialministeren og KL's bestyrelse. Her lyder budskabet, at en ændring af serviceloven ikke bør tage udgangspunkt i en økonomiaftale – men derimod i en bred, faglig diskussion om kvalitet i indsatsen.

mrk

SOCIALPOLITIK

Uenighed om tvangsadoptioner

Regeringen vil gøre det nemmere at gennemfører bortadoptioner med tvang – og det vækker stor uenighed. Socialpædagogerne er imod

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Hvor meget skal der til for, at man bør kunne bortadoptere børn – imod deres forældres ønske? Dette spørgsmål har de seneste uger været på dagsordenen efter, at regeringen har fremlagt et lovforslag, der skal gøre tvangsadoption nemmere.

I dag skal kommunerne 'godtgøre' – dvs. bevise – at forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for deres børn, men det ordvalg vil regeringen ændre, så kommunerne kun skal 'sandsynliggøre' det. Endvidere vil regeringen fjerne et krav om, at tvangsadoption ikke må gennemføres, hvis den ene forælder i fremtiden kan komme til at 'spille en positiv

rolle i forbindelse med samvær med deres børn'.

I medierne har debatten kørt med argumenter for og imod – og flere forskellige hensyn vejer op mod hinanden.

Eksempelvis har forslaget mødt opbakning blandt børneorganisationer, der mener, at adoption kan være den bedste løsning for nogle af de mest udsatte børn. I sit høringssvar skriver Børnerådet eksempelvis, at de som udgangspunkt er for en lempelse af betingelserne for adoption uden samtykke, når det vurderes at være til barnets bedste at tvangsbortadoptere, da det giver mulighed for stabilitet og tryghed i opvæksten. Børnerådet har dog også en række forbehold og påpeger eksempelvis, at barnet skal have mulighed for – og støttes til – at relationen til forældrene bevares.

Forældrenes sag

Andre har derimod talt forældrenes sag og påpeget, at lovforslaget kan medføre en krænkelse af deres retssikkerhed.

Eksempelvis siger Advokatrådets sagkyndige på området,

Marianne Bruun Jensen, til Berlingske:

– Det stødende ved dette forslag er, at det er børn, det handler om. Man kan ikke bare nøjes med at have på fornemmelsen, at forældrene ikke kan eller i fremtiden ikke vil blive i stand til at tage sig af deres barn. Det bryder med fundamentale retssikkerhedsprincipper.

Også Socialpædagogernes formand Benny Andersen har talt imod lovforslaget og siger til Berlingske, at det vil være 'stærkt problematisk' at fjerne bestemmelsen om, at tvangsbortadoption ikke må gennemføres, hvis den ene forælder kan komme til at spille en positiv rolle ved samvær.

– Hvis der er sandsynlighed for en god kontakt senere i livet, er det jo helt uforståeligt, at man ikke skal have ret til at kunne oprette den og forblive forældre, og at man alligevel uden samtykke fra forældrene kan bortadoptere et barn, siger han.

SFI er positive

Spørger man hos SFI – Det Nationale Forskningscenter for

Velfærd får lovforslaget om en lempelse derimod et positivt skudsmål af Anne-Dorthe Hestbæk, der er leder af afdelingen Børn og Familie. Til dagbladet Information siger hun:

– Vi ved fra international forskning, at udsatte børn, der bliver bortadopteret, klarer sig bedre end børn, der bliver hos deres biologiske forældre. Derfor ser jeg et lille potentiale for at lade flere børn vokse op i et andet hjem.

Anne-Dorthe Hestbæk er enig i, at man ikke skal tage for let på forældrenes retssikkerhed:

– Men man kan også spørge omvendt: Hvad med barnets retssikkerhed? Retten til en opvækst, hvor man ikke bliver misbrugt eller omsorgssvigtet, som man har ifølge FN's Børnekonvention. Selv hvis antallet af tvangsadoptioner tidobles fra to til 20, kan man gå hver enkelt vurdering nøje igennem og lade et uvildigt organ vurdere afgørelsen, siger hun.

I 2009 blev loven lempet, og siden er i alt ti børn blevet bortadopteret uden deres forældres samtykke. ■

Fælles konference for netværkene hospitalspædagoger og socialpsykiatri

28. maj 2015 på Severin Kursuscenter i Middelfart

Foredrag med Henrik Rindom. 'Det perfekte look' v. Jacob Olrik.
Velkommen i dit nye Faglige Selskab v. Line Freja Rasmussen

Tilmeldingsfrist: 14. april 2015

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/hospsyk2015

HANDICAPPEDE

12 millioner til sundhed

Lægetjek til udviklingshæmmede på bosteder og støtte til socialt sårbare med alvorlige sygdomme. Det skal flere steder i landet gennemføres med midler fra ny pulje

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Mennesker med udviklingshæmning kan have vanskeligheder med selv at opdage symptomer på sygdomme – og med at fortælle det.

Og derfor risikerer de i højere grad end andre at gå med ubehandlede sygdomme.

Det skal der nu rådes bod på i et projekt, hvor udviklingshæmmede beboere fra 28 botilbud i København systematisk kommer til lægetjek hos egen læge samtidig med, at pædagogerne skal uddannes til bl.a. at sikre et bedre samarbejde mellem beboerne og lægen.

Projektet er et af i alt otte projekter, der får støtte fra en ny pulje, der skal sikre en højere grad af lighed i sundhed. Ud over projekter, der har til formål at opspore sygdomme blandt handicappede, handler fire

andre projekter om at støtte socialt sårbare mennesker, der har en langvarig eller alvorlig sygdom.

Navigatorprojekter

Eksempelvis får Kolding Kommune 1,4 mio. kr. til såkaldte 'navigatorprojekter,' hvor sårbare borgere bliver støttet i deres hverdagsliv for bedre at kunne deltage i behandlings- og rehabiliteringsforløb. Det handler både om praktisk hjælp til fx at ordne papirer og følelsesmæssig hjælp til fx at tale om det at være syg.

Ud over Københavns Kommune er det Roskilde, Svend-

borg og Allerød (i samarbejde med Egedal) kommuner, der har fået midler til at opspore sygdomme blandt udviklingshæmmede, mens det ud over Kolding Kommune er Ishøj og Kerteminde kommuner, der har fået midler til at støtte socialt udsatte med langvarige sygdomme. Også patientforeningen 'Sjældne diagnoser' har fået midler til et projekt, der skal hjælpe børnefamilier og voksne, som skal lære at leve med en sjælden og alvorlig diagnose.

I alt er der sat 12 mio. kr. af. De er afsat på Finansloven og blive udmøntet over tre år. ■

UNDERSØGELSE

Ledere langer ud efter love og regler

Unødvendige regler er i vejen for effektivitet, siger offentlige ledere i ny undersøgelse – også de lokale forvaltninger er tunge at danse med

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Er lovgivning en barriere for enkle arbejdsgange? Sådan lyder et af spørgsmålene i en ny stor undersøgelse blandt offentlige ledere. Og det er den i den grad, lyder det bragende svar fra ledere, der er organiseret hos enten Dansk Socialrådgiverforening, HK Kommunal eller Socialpædagogerne.

To tredjedele oplever, at der er ting, der foregår unødvendigt bureaukratisk i hverdagen, og seks ud af ti svarer, at den gældende lovgivning står i vejen for en mere ligetil planlægning.

Undersøgelsen 'De offentlige ledere og Tillidsaftalen – barrierer og drivkræfter' er lavet for bladet Offentlig Ledelse, der udgives af de tre ovennævnte forbund, og den sigter mod at afdække grundlaget for at bedrive tillidsbaseret ledelse.

Udsagnene har efterfølgende fået en række ordførere fra hele det politiske spektrum til over for nyhedssitet altinget.dk at love at arbejde for at mindske bureaukratiet. De konservatives Per Løkken taler om et skift 'fra kontrolkultur til en løsningsorienteret kultur', Venstres

Karen Ellemann opfordrer kommunerne til ikke at smøre yderligere lag af bureaukrati på, mens SF's Trine Pertou Mach kalder afbureaukratisering for 'fuldstændig afgørende'.

Men lovgivningen, som lederne naturligt nok føler, at de har meget lidt indflydelse på, er langt fra ene om at spille ind. Også manglende opbakning på direktionsgangen i forvaltningen, manglende beslutningskompetence og manglende viden er stopklodser, når det handler om at forenkle og effektivisere, lyder det fra mere end halvdelen af lederne i undersøgelsen.

De lokale politikere får et lidt bedre skudsmål.

Til gengæld føler de offentlige ledere i undersøgelsen sig

set og inddraget og med gode muligheder, når det handler om at udøve ledelse. Når det handler om kravene til dokumentation, er ledernes udsagn mere blandede. Mens 85 pct. mener, at den krævede dokumentation giver god mening i forhold til kerneydelsen og er trygge ved at aflevere dokumentationen, så mener fire ud af ti, at den skal afleveres for ofte i forhold til, hvad der ville være effektivt.

Lederne bliver også spurgt om deres egne udviklingsmuligheder som ledere. I top tre ligger 'mere præcis på kvalitetskrav', 'arbejde mere med forventningsafstemning' og 'bedre til at fremlægge mine visioner'. ■

Læs mere og se hele undersøgelsen på www.offentligledelse.dk

Er du stemt for kroner eller procenter?

Af Michel Kikkenborg

Så er det atter blevet tiden, hvor vi skal stemme om, hvorvidt vi synes, at vores overenskomstforhandlere har gjort det godt nok. Vi skal forholde os til, om resultatet er tilfredsstillende, eller om vi tror, at noget bedre kunne være opnået.

Jeg tror, at det resultat, vores forhandlere har fået, er et ganske godt kompromis imellem Socialpædagogernes krav og de krav, som arbejdsgivernes forhandlere havde. Resultatet er ingen hverken meget kede af eller vildt jublende over, og sådan er politik vist skruet sammen.

Personligt er jeg optaget af nogle lidt andre ting end selve resultatet ved den netop færdigforhandlede overenskomst og den dertil hørende arbejdstidsaftale. Jeg kunne godt tænke mig at dissekere aftalerne lidt og sætte spørgsmålstejn ved nogle af de vilkår, som vores forhandlere ser som grundlæggende, når de forhandler.

Det er dels princippet med at opdele lønnen i to dele, en grundløn og en lokal løn, som er til forhandling. Og så er det princippet med at forhandle alle vores lønmidler/tillæg i procentvise stigninger frem for i kronebeløb.

Det er begge principper, som ikke umiddelbart er til diskussion i hovedbestyrelsen, men som jeg, efter at have været til stormøde for tillidsrepræsentanter i Odense i sidste uge, mener, at forbundet burde tage en drøftelse af.

Der er for tredje overenskomst i træk ikke afsat penge til lokal løndannelse, hvilket jeg overvejder er enig i. Jeg mener, at Socialpædagogerne med så få midler til rådighed er forpligtet til at tilgode-se, at alle medarbejdere/medlemmer får deres del af midlerne, hvilket selvfølgelig gøres bedst ved at hæve grundlønnen. Jeg er af den overbevisning at vi må dele solidarisk.

Jeg oplever det dog som et problem, at vi fortsat opererer med et lønsystem, hvor begre-

berne lokal løn/ny løn findes, når systemet (læs: forhandlingsparterne) ikke prioriterer at 'fodre' systemet. På den måde får vi en virkelighed, hvor medarbejdere og ledere er forpligtet til at lønforhandle, selvom der i praksis ikke er noget at forhandle om.

Så er der princippet om at forhandle alle vores lønstigninger, og nu også ulempetillæg, i procenter af grundlønnen i stedet for i kronebeløb. Rent praktisk betyder det, at dem med den højeste løn også er dem, der stiger mest i kroner og øre ved lønstigninger og også får højere tillæg for aftenarbejde. Dette har været begrundet i, at uddannelse skulle kunne betale sig og at erfaring/anciennitet skal belønnes.

Hvorvidt det er rigtigt, at lønstigninger skal beregnes i procent er selvfølgelig et holdnings-spørgsmål, og personligt tænker jeg, at kronebeløb er en mere solidarisk måde at beregne lønstigning på, da alle medlemsgrupper på den måde får lige meget, hvilket for mig ville være naturligt med de få midler, vi har til rådighed.

Men når vi begynder at differentiere i optjening af ulempetillæg, så tænker jeg, at vi er ude på et skråplan. Ved denne nye aflønningsmetode vil en nyansat pædagog få et tillæg på ca. 25 kr. i timen for at være i aften/nattjeneste, mens en mere erfaren/løntung medarbejder vil kunne få ca. 35 kr. i timen for det samme arbejde. Det, mener jeg, er en meget usolidarisk måde at tænke ulempetillæg på, ligesom jeg bliver bekymret for, at arbejdsgiverne vil spekulere i det og på den måde give de dårlige/dyre tjenester til de 'billigste' medarbejdere. ■

Michel Kikkenborg er FTR på psykiatriområdet i Region Hovedstaden og medlem af kredsbestyrelsen i Kreds Storkøbenhavn.

- Har du stemt om OK 2015?
- Hvad synes du/I om den nuværende lønsammensætning og kunne den tænkes anderledes?
- Skal lønfremgang og tillæg også i fremtiden udregnes som en procentvis del af grundlønnen?

Deltag i debatten på
socialpaedagogen.dk/prik